

N:o 58.

Kolmas Saarna Helluntaina.

Evank. Joh. 14. 23–31.

Tämän evankeliumin olisi kaiketi pitänyt, koska tänään on Pyhästä Hengestä saarnattava, alkaa ylempää, josta muutoin Helluntaina iltasaarnan teksti luetaan ja jossa Kristus sanoo: **Jos te rakastatte minua, niin pitäkää minun käskyni. Ja minä olen rukoileva Isää, ja hän antaa teille toisen Lohduttajan – totuuden Hengen,** j. n. e. Nämä kaikki ovat keskenänsä yhteydessä ja tämä on alku eli ensimmäinen lupaus, jonka hän antaa apostoleille Pyhästä Hengestä ja jolla hän heitä runsaasti lohduttaa ilman sitä, mitä jo ennen oli luvannut heille antaa ruumiillisen eronsa palkkioksi, nimittäin että hän valmistaa heille sijaa Isän luona ja ottaa heidät tykönsä, niin myös että heidän piti täällä maan päällä toimittaman paljoa suurempia töitä, kuin hän oli tehnyt, ja että hän tahtoi antaa heille kaikki, mitä he hänen nimeensä tulivat rukoilemaan y. m. Paitsi tuota lupaa hän tässä heille Pyhän Hengen, joka hänen ruumiillisen lyhyen läsnäolonsa korvaukseksi oli pysyvä heidän luonaan ikuisesti eikä vaan lyhyen ajan, joten siis heillä piti hänessä olla sellainen lohduttaja, joka heille oli oleva suuremmaksi hyödyksi kuin se lohdutus, mikä heillä tähän asti oli ollut hänen ruumiillisesta läsnäolostaan.

Onhan tämä kaunis ja suloinen lupaus, jonka Kristus lausuu seurakunnalleen, se on: tuolle pienelle häneen uskovalle joukolle, josta hän edellä sanoo: **Joka uskoo minun päälleni** j. n. e. Hän vakuuttaa, että Pyhä Henki on oleva totisesti heidän luonansa ja heissä, se on: ei ainoastaan heidän virassaan

vaan myöskin sydämissään halliten, opettaen ja johdattaen heitä, antaen heille intoa ja rohkeutta ja lisäksi vielä suojellen ja pitäen heitä pystyssä kaikissa vaaroissa ja hädissä perkelettä ja hänen valtaansa vastaan, kuten hän sanookin: **En minä jätä teitä orvoiksi** j. n. e.

Pyhän Hengen taasen määrittelee hän tässä ja kaikin paikoin siten, ettei nimitä häntä ainoastaan hänen olemuksensa mukaan, niinkuin hän on ja nimitetään Pyhäksi Hengeksi – sillä yksin vaan nimensä kautta on hän näkymättömänä ja tuntemattomana meille käsittämätön – vaan Kristus antaa hänelle nimityksen hänen virkansa ja vaikutuksensa mukaan, joten hän tekee hänet käsitettäväksi ja aivan kuin ruumiilliseksi, joka on sanan tehtäväkin. Hän tekee Pyhästä Hengestä saarnaajan nimitäessään häntä **Lohduttajaksi** ja **totuuden Hengeksi**, joka sanan ja saarnaviran kautta oli oleva heidän tykönänsä, heidän kuultavana ja nähtävänä, sillä noita kahta virkaa, lohduttamista ja totuuteen johdattamista, ei voi muuten kuin sanan eli opetuksen kautta toimittaa. Tämän johdolla tulee siis tietää, missä ja kuinka Pyhä henki voidaan löytää ja tavata, joten siis ei kenenkään tarvitse epäillen eikä horjuen sinne tänne töllistellä odotellen erityisiä ilmoituksia ja valistuksia. Jokainen pysyköön ainoastaan sanassa ja tietäköön, että Pyhä Henki ainoastaan näin eikä millään muulla tavalla valaise sydämiä. Näin tahtoo hän asua ihmisissä ja vaikuttaa heissä sekä oikeata tietoa että lohdutusta Kristuksen uskossa. Missä niin käy, että sana Kristuksesta uskotaan ja sydän sen kautta saa lohdutuksen, siinä on totisesti

Pyhä Henki vaikuttamassa, kuten usein on sanottu.

Nuo kaksi nimitystä: **Lohduttaja** ja **totuuden Henki** ovatkin sangen suloisia ja lohdullisia. Sanalla **Lohduttaja**, kreikan kielestä **parakleetos**, latinaksi likimain **advocatus** tai **patronus**, tarkoitetaan sellaista miestä, joka on syyllisen eli kanteenalaisen apulainen, ryhtyy puollustamaan häntä, koettaa saada hyväksi hänen asiansa, neuvoa ja auttaa, kehoittaa ja vahvistaa häntä, missä tarve vaatii. Tällainen on, sanoo Kristus, Pyhän Hengen virka oleva, sitten kuin minä olen mennyt pois luotanne, kun teillä ei maailmassa ole mitään lohdutusta eikä apua, kun koko maailma on teitä vastaan, kun perkele teitä ahdistaa ja myrkyllisellä parjauskielellään puhuu pahinta teistä, kun koko maailma syyttää ja huutaa teitä viettelijöiksi ja kapinannostajiksi, ja kun lisäksi omatuntonne ja sydämenne sisällisesti kiusaa ja hätyyttää teitä Jumalan vihalla, murheella, raskailla ajatuksilla ja omalla heikkoudellanne. Tällöin ei teidän tarvitse ettekä saa epäillä, sillä ettehan te jää ilman lohdutusta ja vahvistusta. Juuri tuon vuoksi onkin perkeleellä nimenä **diabolus**, se on: **calumniator**, väärä-, ilkeäsuinen eli panettelija, joka kuten Ilm. Kirj. 12: 10 selittää, **kristittyjen päälle yötä ja päivää Jumalan edessä kantaa**.

Tätä herjaajaa ja syyttäjää vastaan, tarkoittaa Kristus sanoillaan, tahdon minä lähettää teille Isältäni Pyhä hengen sijaani auttajaksenne ja puollustajaksenne, joka rukoilee edestänne Jumalan luona ja lisäksi lohduttaa ja vahvistaa sydäntänne, ettette tuollaisesta perkeleen ja maailman häväistyksestä ja panetuksesta, syytöksestä ja pelotuksesta joutuisi epätoivoon, vaan saisitte sen sijaan pelkäämättömän sydämen ja rohkeuden, avaisitte reippaasti suunne ja ajaisitte ja voittaisitte asianne, se on: Kristuksen uskon ja tunnus-

tuksen, kuten hän Luukk. 21: 15 sanoo: **Minä annan teille suun ja viisauden, jota ei he voi puhua vastaan eikä seisoa vastaan, kaikki jotka teitä vastaan ovat**.

Onhan tuo iloista ja lohdullista kuvausta Pyhästä Hengestä, ettemme saa häntä pitää emmekä katsoa muuksi kuin tuollaiseksi rakkaaksi lohduttajaksi ja apulaiseksi. Meidän tulee tietää, että Isä Jumala ja Kristus ovat hänet sen vuoksi lähettäneet ja antaneet, ja että hän sanan kautta todella osoittautuukin sellaiseksi meitä kohtaan, että hän totisesti lohduttaa meitä, ilmoittaa pelkkää Jumalan armoa, rakkautta ja hyvyyttä ja vakuuttaa sydämiä siitä, ettei Jumala, Isä enemmän kuin Poikakaan, ole heille vihoissaan, ei kadota eikä tahdo heitä peljättää. Sillä he molemmat lähettävät Pyhän hengen lohduttamaan ja käskivät hänen julistamaan ainoastaan sitä, mitä kuulee, kuten edellisessä evankeliumissa olemme kuulleet.

Tuollaisesta lohdutuksesta käykin sitten sydän ja mieli rohkeaksi eikä pelkää perkeleen ja maailman raivoa, niin että kristitty kestää ja voittaa kaiken ulkonaisen kärsimisen varsin iloisestikin, kuten apostolit ja marttyyrit ovat tehneet, vieläpä monet heikot vaimotkin ja nuoret neitset. Sellainen ihminen tietää nimittäin, että tuossa uskossa ja tunnustuksessa Pyhä Henki on hänen tykönänsä, auttaa häntä ja ohjaa ja johdattaa hänen sotaansa ja kilvoituksiansa perkelettä ja maailmaa vastaan, niin ettei hän voi joutua alakynteen, vaan saavuttaa hänen kauttansa voiton ja täyttää tehtävänsä, olkoon vastassa mitä tahansa.

Toiseksi nimittää Kristus hänet **totuuden Hengeksi**, niinikään niille lohdutukseksi, jotka evankeliumin uskovat, että tietäisivät sen lohdutuksen, jonka sanasta kuulevat, olevan totisen ja oikean, joka ei petä eikä valehtelee, ja että saisivat sellaisen rohkeuden ja ilon, joka siihen turvaten on uskoa ja uskallusta täynnä, joka ei heistä luovu, vaan lujana, vahvana ala-

ti pysyy ja on torjumassa kaikkia myrskyjä ja peljätyksiä, vieläpä kaiken helvetin porttejakin. Se ei perustukkaan mihinkään tietämättömään eikä muuttelevaiseen, kuten maailman rohkeus ja ylpeys katoovaiseen tavaraan, voimaan ja valtaan, vaan sen perustuksena on Kristuksen sana ja Jumalan ijankaikkinen totuus.

Nämä Kristuksen Pyhälle Hengelle antamat nimet tähtäävät myöskin perkeleen vastustamista, joka myöskin on henki, mutta ei kristittyjen lohduttaja eikä auttaja, vaan heidän vastustajansa ja murhaajansa. Hän ei ole totuuden vaan valheen henki, joka väärällä sekä lohdutuksella että peljätyksellä, kuitenkin aina totuuden varjossa, viettelee ja johdattaa turmioon. Hänenkin tehtävänsä tarkoitus on täyttää omiensa, se on: uskottomien, röyhkeiden, suruttomien ja jumalattomien sydämet makealla lohdutuksella, josta edellä kolmannen Pääsiäispäivän evankeliumissa on puhuttu. Lisäksi tekee hän heidät rohkeiksi, ylimielisiksi ja ylpeiksi omassa luulossaan, viisaudessaan ja itse tehdyssä pyhyudessaan, niin että he eivät mistään Jumalan vihan ja ijankaikkisen kadotuksen uhkauksista eikä pelotuksista välitä, sillä heidän päänsä on kovempi kuin mikään teräs tai timantti.

Aivan toisin menettelee hän vilpittömien hurskasten sydänten kanssa, jotka muuten ovat vauhkoja ja arkoja. Hän repii, raatelee ja ampuu niitä kaikenlaisilla peljätyksillä, joita suinkin sopii ajatella ja sanoa tahi jotka tapahtua voivat, kuin tulisilla nuolilla, niin etteivät he voisi mitään hyvää eikä lohdullista Jumalalta odottaa. Tällä tavalla pyytää hän molemmilta puolin vietellä ihmisiä valheiltaan kadotukseen ja ijankaikkiseen kuolemaan: edellisiä väärällä lohdutukselta ja suruttomuudella, joiden pitäisi parannukseen peljästyvän, mutta jotka hän sitten, kun tämä hetki on heille tullut, äkisti jättää pelvon ja

epätoivon valtaan; jälkimäisiä sillä, että lakkaamatta kiusaten ja hätyyttäen koettaa väsyttää heitä ja riistää heiltä heidän luottamuksensa Jumalaan, että epäilisivät hänen armoaan ja apuaan.

On sen vuoksi tarpeellista oppia Pyhä Henki oikein tuntemaan ja tietää, ettei hänellä mitään muuta tehtävätä ole, kuin totisesti lohduttaa Kristuksessa evankeliumin saarnalla murheellisia ja arkoja sydämiä, jotka syntinsä tuntevat ja joita perkele jo liiankin paljon on peljättänyt ja murheessa pitänyt. Hän kehoittaa näitä iloisesti turvaamaan Jumalaan Kristuksessa lupaamaan armoon ja pysyttelee niitä tuossa totuudessa. Heidän sydämensä tuntee niin tämän totuuden, että se havaitsee, ettei mikään muu oppi ja lohdutus, jolla omiantuntoja tahdotaan Jumalan edessä hallita, ole oikeata eikä totuutta, joten siis siinä ei voi olla Pyhää Henkeäkään, vaan on se perkeleen valhetta ja petosta, jonka kautta hän murhansa tahtoo toimittaa. Sen vuoksi he eivät minkään peljätyksen, uhkauksen eikä kärsimyksen tähden maan päällä luovu eivätkä hellitä tästä totisesta lohdutuksesta.

Mutta tuollainen Pyhän Hengen lohdutus ja totuus on aivan salainen ja syvälle uskoon kätkeyty, niin etteivät itse kristitytkään sitä kaikin ajoin havaitse, vaan paljoa pikemmin heikkoudessaan tuntevat pelkkää vastakohtaa. Perkele nimittäin koettaa sekä sisällisesti itsensä ja heidän oman lihansa heikkouden kautta että ulkonaisesti maailman pahuudella kaikin mokomin estää ja varoa, ettei heillä montakaan kertaa voisi olla yhtäkään hyvää lohdullista ajatusta Jumalasta, joten heille käy, kuten ylevä apostoli P. Paavali 2 Kor. 5: 7 valittaa itsestään, **ettei heillä ollut yhtään lepoa, vaan kaikissa paikoissa olit he vaivatut, ulkona sota, sisällä pelko.** Siis ei pelkkä lohdutus ja ilo voi aina vallita, vaan kyllä enimmäkseen murhe, tuska ja kuoleman kil-

voitus, kuten hän myöskin 2 Kor. 4: 11 sanoo: **Me jotka elämme, annetaan ylös aina kuolemaan Kristuksen tähden**, samoin 1 Kor. 15: 31. **Minä kuolen joka päivä meidän kerskaamisen puolesta, kuin minulla on Kristuksessa Jeesuksessa meidän Herrasamme.** Niinpä nähdäänkin monen hurskaan sydämen aina murheellisena ja alakuloisena tuskauttavan ja vaivaavan itseään omilla ajatuksillaan ja perkeleen kiusaamana viruvan epäilyksen kahleissa. Missä silloin on, sanoo maailma ja meidän oma lihamme, Pyhä Henki, josta te kristityt kerskaatte?

Senvuoksi tulee kristityn tässä kohden olla taitavan, ettei päättele eikä tuomitse omien ajatustensa eikä tuntemistensa mukaan, vaan tietää, että juuri tuollaista kiusausta ja heikkoutta vastaan tulee hänen turvautua siihen sanaan ja lohdutussaarnaan, jota Pyhä Henki julistelee kaikille vaivaisille murheellisille sydämille ja omilletunnoille, kuten Kristus Jes. 61: 1 sanoo virastansa, jota hän Pyhän Hengen kautta oli toimittava: **Herran Herran henki on minun päälläni, sentähden on herra minua voidellut saarnaamaan köyhille hyvää sanomata; hän on minut lähettänyt parantamaan särjettyjä sydämiä, saarnaamaan vangeille lunastusta ja sidotuille päästämistä**, samoin v. 2: **lohduttamaan kaikkia murheellisia** j. n. e.

Tässä tulee sinun oppia, kuten tässä ja kaikin paikoinkin evankeliumissa kuulet, ettei Jumala tahdo että olisit murheellinen ja pelvonalainen, vaan iloinen ja lohdutukseksi luottaisit hänen vahvaan totiseen armonsa lupaukseen, jota Pyhä henki itse sinulle saarnaa sanoen, ettei se ole totuus vaan oma väärä harhaluulosi ja perkeleen petos, mitä sinä sydämessäsi tunnet ja ajattelet armottoman Jumalan vihasta ja rangaistuksesta, joka muka tahtoisit sinun helvettiin tuomita. Pidä siis Jumalan sana ja käsky arvokkaampana ja lu-

jempana kuin oma tuntemisesi ja kaiken maailman tuomio, ettet tulisi soimanneeksi häntä valheesta ja riistäneeksi itseltäsi totuuden henkeä.

Tämmöisen lupauksen ja lohdutuksen antaa Kristus meille vastoin meidän omaa tuntemistamme ja pelkoamme sanoessaan: **En minä jätä teitä orvoiksi** j. n. e. Sanalla **orvoiksi** osoittaa hän itse, minkälainen seurakunta oman tuntemisensa mukaan ja koko maailman silmissä on. Se ei suinkaan näytä miltään kauniilta, hyvin järjestetyltä ja kokoon liitetyltä hallitukselta, vaan on revitty, hajanainen joukko köyhiä, kurjia orpoja, jolla ei maan päällä ole mitään johtoa, suojaa eikä apua, ja jota vielä päälliseksi koko maailma nauraa ja pilkkaa suurina narreina sen johdosta, että pitävät itseään seurakuntana ja Jumalan kansana. Sen lisäksi vielä jokaista erikseen hätä ja kärsimys niin ankarasti ja raskaasti painaa, ikään kuin hän yksin olisi kaikkein viheliäisin ja kaikkein hyljätyn.

Erittäinkin kasvaa vielä tuollainen kurjuus ja pelko, kun perkeleen valta oikein tunnetaan hänen ampuillessaan katkeria, myrkyllisiä murhanuoliaan, joka silloin tuntee itsensä ei ainoastaan ihmisten vaan myöskin Jumalan hylkäämäksi ja luulee Kristuksen tykkänään kadottaneensa ja kurjuutensa aivan loppumattomaksi, josta edellä olemme evankeliumissa Joh. 16: 20 kuulleet hänen sanovan: **Teidän pitää itkemän ja parkuman, mutta maailma iloitsee, te tulette murheellisiksi** j. n. e. Se vasta on oikeata orpona olemista, jolloin kaikki tyyni tuntuu perin lohduttomalta ja avuttomalta.

Mutta kun Kristus näin edeltäpäin kristityillensä ilmoittaa sellaista kärsimistä, tahtoo hän myöskin tämän lohdutuksen ja virvoituksen edeltä kättä antaa ja opettaa meitä, jotta emme sen vuoksi epätoivoon joutuisi, vaan vielä lujemmin pitäisimme kiinni hänen sa-

nastaan, vaikkapa lohdutus aivan liiankin kauvan näyttäisi viipyvän. Hän muistuttaa meitä lupauksestaan, ettei hän tahdo jättää meitä tuollaiseen kurjuuteen, ja vaatii itselleen sitä kunniaa, että hänet pidetään uskollisena ja totisena, sillä hän sanookin: **Minä tulen jälleen teidän tyköenne**, samoin: **Vielä vähän aikaa, ja maailman ei pidä näkemän minua**, (jolloin teistä tuntuu, kuin oikea murheen aika, jopa ikuisen kuolemankin hetki olisi tullut), **mutta minä tahdon teitä jälleen nähdä, ja teidän sydämenne on iloitseva.**

Tämä on sangen suloinen ja lohdullinen lupaus, kunpahan vaan oppisimme sitä usko maankin ja saisimme sen kokea, että hän jumalallisella, ihmeellisellä voimalla meidän suurimmassa heikkoudessamme seurakuntaansa hallitsee, suojelee ja pystyssä pitää, niin että se kaikesta huolimatta pysyy ja tulee autetuksi. Seurakunnalla on siis tuonlaisessa suurimmassa murheessa lohdutus, syvimmässä kurjuudessa ja yksinäisyydessä riemu ja apu ja kuolemassa ijankaikkinen elämä, kunnes se vihdoin astuu näkyviin ja tulee tunnettavaksikin, jolloin sydän tuon kaiken voittaneena ja täytettynä avun ja pelastuksen hurmaavalla ilolla kuulee tuon riemullisen ja kerskaavan voitonsanan, jonka Kristus tässä lausuu: **Minä elän, ja te myös elätte.** Ja kuten 118: 15–17: **Ilon ja autuuden ääni on vanhurskasten majoissa. Herran oikia käsi saa voiton. En minä kuole vaan elän ja Herran tekoja luettelen.**

Tätä tarkoittaen myöskin P. Paavali 2 Kor. 4: 10 lausuu orpojen lohdutuksesta ja avusta: **Me viemme ympäri aina Herran Jeesuksen kuoleman meidän ruumiissamme, että Herran Jeesuksen elämäkin meidän ruumiissamme ilmoitettaisiin;** ja Luukk. 12: 32 Kristus: **Elä pelkää piskuinen lauma, sillä teidän Isällänne on hyvä tahto antaa teille valtakunnan.**

Katsos, tämä on kristittyjen ylevä viisaus ja tieto, jonka Pyhä Henki ilmoittaa, mutta josta maailma ei yhtään mitään ymmärrä. Täytyy sen itsekkin tunnustaa, ettei se tästä lohdutuksesta mitään tiedä, ja lisäksi vielä se perkeleen johtamana katsoo ylönkin ja lykkää luotaan tällaisen Pyhän Hengen lohdutussaan. Siitä syystä lausuu Kristuskin sille tuomion kristityillensä lohdutukseksi: **Jota ei maailma taida ottaa vastaan, sillä ei he näe häntä eikä tunne häntä.** Oi kuinka hirmuinen tämä sana on, ettei voida Pyhää Henkeä vastaanottaa, sillä siitä täytyy seurata, ettei heillä ole mitään osaa Jumalan valtakunnassa, että ovat ikuisesti hänestä erotetut ja heidän täytyy pysyä perkeleen vallassa ja helvetin kahleissa. Mutta se on kohtuullinen ja hyvin ansaittu rangaistus paatuneelle maailmalle, joka ei muuta tahdokkaan, koska niin häpeällisesti ylönkatsoo, pilkkaa ja vainoo Kristusta, Jumalan Poikaa, hänen sanaansa ja Pyhää Henkeä.

Olkoon tämä puhuttuna Pyhän Hengen virasta, josta tekstimme edellä lyhykäisesti mainitaan. Sen perästä seuraa nyt evankeliumi:

Joka minua rakastaa, se pitää minun sanani, ja minun Isäni rakastaa häntä. Vähää ennen alkoi hänen puheensa melkein samoilla sanoilla: **Jolla minun käskyni ovat ja ne kätkee, se rakastaa minua; mutta joka minua rakastaa, hän rakastetaan minun Isältäni ja minä tahdon häntä rakastaa ja ilmoittaa itseni hänelle.** Näiden sanojen johdosta kysyy hurskas apostoli Juudas: **Herra, kuinkasta se tulee, että tahdot meille itses ilmoittaa, ja et maailmalle?** Hänellä oli, näet, vielä samoin kuin muillakin opetuslapsilla sellainen juutalaisten mieli ja ajatus, että Kristuksesta tulisi maallinen herra ja keisari, ja he toivoivat itsekkin pääsevänsä maita ja kansoja hallitsemaan suurina mahtavina herroina. He usein keskenänsä olivat haastelleet

ja väitelleet siitäkkin, kuka heistä suurimmaksi ja mahtavimmaksi tulisi.

Siitä syystä ihmettelee Juudas tuollaista Kristuksen puhetta eikä voi olla kysymättä, mitä Herra toki sillä tarkoitti, ettei hän kenellekään muulle kuin heille ainoastaan tahtonut itseänsä ilmoittaa. Hän lienee ajatellut näin: Mikäpä kuningas sellaisesta tulee, joka ei kenenkään nähtäväksi tahdo tulla ja joka tähän asti on vaan palvelijana kuljeksanut ympäri, vaikka tosin saarnaten ja ihmeitä tehden, ja nyt aikoo alkaa valtakuntansa niin salaa ja huomaamatta ja rajoittaa sen niin ahtaalle, ettei häntä kukaan voi nähdä eikä tuntea kuin ainoastaan ne harvat, jotka häntä rakastavat. Minun mielestäni, tarkoittaa hän sanoillaan, pitäisi sinun nyt vasta oikein astuman näkyviin ja katseltavaksi, vihollisillesikin, niin että heidän kaikkien täytyisi kumartua jalkojesi juureen. Ja mitä se merkitsee, että kaikki riippuu sinun sanasi pitämisestä? Mitäpä me sillä aikaan saamme, ellei meillä enempää tehtävää ole? Ja kuka tahtonee sinulle alamainen olla, jos kunkin tahdosta ja mielivallasta tulee riippumaan, tunteeko ja rakastaako hän sinua?

Mutta Kristus puhuu ja vastaa saman kaltaisilla sanoilla juuri sen vuoksi, että hän tahdo juurittaa heistä pois tuota juutalais-ajatusta ja oikein kuvata ja esittää oman valtakuntansa laatua. Rakas Juudas, tämä on hänen sanojensa tarkoitus, ei niin ole käyvä, kuin sinä luulet. Täällä maan päällä on maailmalla oma kunniansa, herrautensa, valtansa ja voimansa, jolla se pakottaa ihmisiä kuuliaisuuteen, mutta sellainen ei sovellu minulle eikä teille, vaan siihen on ainoastaan pyrittävä, että minua rakastetaan ja minun sanani kätketään. Sellaisten keskuudessa minä tahdon hallita ja ainoastaan sellaisille voin minä ilmestyä ja näyttäytyä. Eihän minun valtakunnassani hallita pakolla eikä väkivallalla, kuten maail-

massa täytyy ilkeitten roistojen kesken menettellä, vaan minä tahdon sydämiä hallita ja omistaa sellaisia ihmisiä, jotka haluisasti ja vapaasti tulevat luokseni, jota ne eivät tee, jotka eivät minuun usko.

Kyllähän Jumala oli ennenkin usein ja paljon saanut kokea Juudaan kansasta, mihin sillä päästään, että kansoja hallitaan ainoastaan lailla ja rangaistuksella. Melkein koko kansan oli sen kautta täytynyt menehtyä korpeen, sitä oli täytynyt yhä vaan lyödä, viedä maasta pois, kunnes vihdoinkin tykkänään joutuivat perikatoon. Eikä hän sittenkään voinut saada heitä olemaan hänelle sydämestään kuuliaisia ja pitämään hänen käskyjään.

Mitä heiltä sitten vaadittiin? Eiväthän he edes alussa, jolloin Jumala puhutteli heitä ja antoi heille kymmenet käskynsä, voineet häntä kärsiä eikä kuulla vaan rukoilivat, että hän antaisi Mooseksen heille puhua, häntä tahtoivat kuulla. Mutta kuinkas kävi? Kun hän tuli ja toi nuo kymmenet käskyt, eivät he voineet häntäkään silmiin katsoa, vaan panivat peitteen hänen kasvojensa eteen, jonka P. Paavali 2 K. 3: 14 vielä tänäkin päivänä sanoo olevan heidän silmäinsä edessä, niin etteivät tahdo eivätkä voi nähdä eikä ymmärtää – puhumattaakaan että se heidän sydämessään sijaa saisi – mitä Jumala heiltä vaatii, että he nimittäin kaikesta sydäimestä häntä rakastaisivat ja olisivat hänelle kuuliaiset.

Kun nyt Jumala ei voinut omaa kansaansa, jonka hän erityisesti oli itselleen valinnut ja suuressa arvossa pitänyt ennen kaikkia muita kansoja, Mooseksen ja profeetojen kautta siihen saattaa, niin mitäpä muissakaan saisi aikaan pelkällä lailla ja pakolla? Hänen täytyi sen vuoksi panna toimeen toinen hallitus, jos tahtoi saada itsellensä kansaa maan päällä, jotka olisivat oikeita kuuliaisia Jumalan lapsia ja semmoisina pysyisivät. Siksipä täytyy niin olla, ettei hän ainoastaan pelotuk-

sella ja uhkauksilla tottelematonta luontoa ahdistele, vaan myöskin rakkaudella ja ystävyydellä ihmisiä houkuttelee, jotta rakkaus ja halu häneen syttyisi. Kuitenkin on lakikin sen vuoksi tarpeellinen, että ihmiset tuntisivat tottelemattomuutensa ja syntinsä ja peljästyivät Jumalan vihaa.

Rakkautta taasen ei voi muu synnyttää kuin se sana, joka vihan pelvon sijasta, jonka tottelemattomuudellamme olemme ansainneet, julistaa armoa ja kertoo, että Jumala tahtoo vihansa lauhduttaa ja antaa synnit anteeksi. Tällöisen ystävällisen ja armollisen sanan tuopi nyt Kristus evankeliumillaan, ja siitä syystä aloittaa hän valtakuntansa siten, että sydämet oppisivat käsittämään ja tuntemaan, että hän kärsimisellään ja kuolemallaan on meille hankkinut ja ansainnut Jumalan armon ja laupeuden. Lisäksi on hän vielä antanut Pyhän Hengen ja hallitsee niin, että voimme pysyä sellaisessa armonvaltakunnassa. Pyhä Henki taasen vaikuttaa, että meissäkin vuorostaan herää rakkaus Jumalaa kohtaan ja halu ja harrastus olemaan hänelle kuuliaiset.

Tässä hän nyt sanoo: **Joka minua rakastaa, se pitää minun käskyni**, ja vähää ennen: **Jos te rakastatte minua, niin pitäkää minun käskyni**. Häntä rakastavan täytyy pitää hänen sanansa ja käskynsä, se on: tuntea ja tietää, mitä hänellä hänessä on, sillä muutoin ei voi kukaan häntä rakastaa. Tämä ei ole Mooseksen sana eikä lain saarna, vaan saarna rakkaudesta ja armosta, jonka hän on meille siten osoittanut, että sälytti syntimme päällensä, antoi ruumiinsa ja verensä sen hinnaksi ja lahjoitti tuon kaiken meille, että meillä siitä olisi lohdutusta ja tuntisimme ja saisimme kokea hänen rakkautensa. Sitten ei hän meiltä, jotka tuon uskomme, vaadi muuta, kuin että olemme kiitolliset siitä ja pysymme tuossa uskossa ja tunnustuksessa ja näin hänelle rak-

kaudeksi ja kunniaksi sanoilla ja töillä autamme hänen valtakuntansa leviämistä.

Tuo nyt näyttää kylläkin halvalta noille ylimielisille koettelemattomille hengille, jotka mielestänsä ovat vallan pyhiä ja väkeviä. Sen minkä ovat kuulleet, luulevat he helpostikin voivansa pitää, ja Jumalan sana on muka siinä paikassa tehty kuin kuultukin. Kukapa niin paha tahtoisi olla, ajattelee jokainen, jolla ei kokemusta ole, ettei Kristusta tahtoisi rakastaa ja hänen sanaansa pitää, sillä saarnaahan se Jumalan armosta? Aivan samoin koko Juudan kansa korvessa, 2 Moos. 24: 3, kun Mooses luutteli heille kaikki herran sanat, huusi yhteen ääneen: **Kaikki ne sanat, kuin Herra puhunut on, tahdomme me tehdä**. Mutta kun tosi toimeen piti käyttämän, pitivät he ne niin, että saivat jäädä korpeen koko neljäskymmeneksi vuodeksi ja kaikki hukkaa. Niin, jospa Kristus sanoineen olisi kultaa ja hopeata tai jospa hän kunnialla ja kiitoksella ylistelisi meidän pyhyttämme ja viisauttamme, niin jokainen pitäisi hänen sanansa mielellään ja lujasti. Mutta hänen kaltaistaan nyt ei ollenkaan maailmassa haluta, vaan on hän sellainen epämiellyttävä ilmiö, josta koko maailma pahenee ja jota pakenee.

Kokemus siis opettaa, kuinka vaikeata tämän sanan pitäminen on, koska pyhä risti on sen toveri. Ilman sitä että oma lihamme ja vanha luontomme tapansa mukaan on vielä vastahakoinen ja haluaa mieluummin sitä, mikä sille suloiselta ja hyvältä maistuu, tulee siihen vielä perkelekin, missä evankeliumia aletaan tunnustaa, käy siihen kiinni joukkokuntansa ja kätyrinsä kanssa ja karkaa sen tunnustajien kimppuun maailman vainolla ja kaikenlaisella ahdistuksella, sisällisesti ikuisella sodalla ja sydämen peljättämisellä ja ulkonaisesti alituisella ruumiin ja hengen vaaralla, niin että tässä täytyy apua taivaasta huutaa ja porata. Silloin kyllä kokemus opettaa, ettei Kris-

tuksen sanan pitäminen ole niinkään helppo asia, kuin noudattaa juutalaisten juhlamenojen ilvenäytelmiä tai itsekeksittyjä jumalanpalveluksia, munkkeutta ja muuta sen kaltaista.

Sen vuoksi, sanoo Kristus, vaaditaan tässä, että sydän riippuu minussa ja rakastaa minua. Asia ei kumminkaan muuksi muutu maailmassa, joka on perkeleen valtakunta ja Kristuksen vastustaja: kyllä täytyy seurakunnan maan päällä olla ja kilvoitella heikkoudessa, köyhyydessä, kurjuudessa, tuskassa, kuolemassa, pilkassa ja häpeässä. Ja tässä kyllä hätä on sinua pakottamassa, niin että sinun täytyy lakata itseesi turvaamasta etkä voi myöskään muitten ihmisten neuvosta ja voimista apua löytää, vaan sinulla täytyy olla Kristus sydämässäsi, niin että pidät hänen nimensä, sanansa ja valtakuntansa korkeampana, kalliimpana ja arvokkaampana kaikkia muita kappaleita maan päällä. Ken näin ei tee, vaan rakastaa enemmän omaa kunniaansa, valtaansa, maailman suosiota, ystävyyttä, hekumaa ja iloa ja omaa elämäänsä, hänelle on turhaa tässä saarnata, kuten Herra itse kohta jälkeen sanoo: **Joka ei minua rakasta, ei se minun sanojani kätke.**

Tämmöiseen rakkauteen kehoittakoon ja pakottakoon hänen kristityitensä, joille hän tässä puhuu kuin sellaisille, jotka hänen tuntevat ja nyt tietävät, mitä heillä hänessä on, kehoittakoon heitä, sanon minä, hänen rakkautensa ja ystävällisyytensä, jonka hän on meille osoittanut ottamalla päällensä ja kantamalla meidän syntimme, kadotuksemme ja ijankaikkisen kuolemamme. Näin on hän meidän rakkautemme kylläkin sydämellisesti ansainnut. Siitä syystä hän vähää ennen muistuttaakin heitä sanoen: **Jos te minua rakastaisitte** j. n. e., aivan kuin sanoisi: Jos te tunnette ja arvelette minun ansainneen teidän rakkautenne, niin tehkää toki minulle näin

paljon mieliksi, sillä jos te sen uskotte ja todeksi havaitsette, niin totisesti rupeatte minua rakastamaankin.

Rakastaminen taasen ei tapahdu ainoastaan sanoilla, vaan sen täytyy myöskin astua näkyviin rakkauden elävässä työssä ja todistuksessa, jota sanotaan **sanan kätkemiseksi**. Tämä rakkaus on sellainen, joka sotii ja voittaa. Onhan oikean rakkauden luonto sellainen, että se rakastetun vuoksi tekee kaikki; ei mikään ole sille liian vaikeata kärsiä ja kantaa, mitä se ei ilolla tekisi. Sen näemme myöskin luonnollisesta rakkaudesta, jonka Jumala on istuttanut isään ja äitiin heidän lapsiaan kohtaan sillä kuvataksensa omaa jumalallista rakkauttaan meitä kohtaan. Se rakkaus hehkuu aivan itsestään ja ansaitsematta ja pakottaa vanhempia hyvää tekemään. Onpa Kristuskin mitä ylevimmällä tavalla osoittanut sellaista rakkautta meitä kohtaan, koska hän jumalallisessa majesteetissaan oli ijankaikkinen Jumala ja luoja meille kurjille luontokappaleille, jotka emme vielä ollenkaan olleet hänen veljiään emmekä muuta ansainneita kuin vihan ja kadotuksen.

Jos kerran rakkaus näin menettelee niitä kohtaan, jotka ensin eivät ole rakastaneet eivätkä rakkautta ansainneet ole, ja jos me ilman sitäkin olemme velvolliset rakastamaan Kristusta luojaamme ja Jumalanamme, vaikka ei hän näin ylevästi olisi sitä ansainnutkaan, kuinka paljoa enemmän meidän tuleekaan rakastaa häntä, joka ensin on meitä niin korkeasti rakastanut! Jos tämä ääretön hyvätyö oikein koskisi meidän sydämeemme, ei kerrassaan mikään olisi meille vastenmielistä eikä liian raskasta, mitä meidän puolestamme täytyisi kärsiä ja kestää hänen tähtensä, kun vaan pysymme hänen rakkaudessaan. Tämä nyt on hänen sanansa ei ainoastaan kuuleminen vaan myöskin kätkeminen ja voittaminen.

Ja minun Isäni rakastaa häntä. Ei tässä tarvita saivartelevaa väittelyä sen kysymyksen johdosta, miksi Kristus näin sanoo: **Joka minua rakastaa** j. n. e., aivan kuin meidän pitäisi ensin rakastaa häntä, koska kumminkin niin on, että Kristus alkaa ensin meitä rakastaa, kuten 1 Joh. 4: 10 selvästi sanoo: **Siinä on rakkaus, ei että me rakastimme Jumalata, vaan että hän rakasti meitä ja lähetti Poikansa sovinnoksi synteimme edestä.** Niin, ellei hän alkaisi, emme me ikänä voisi häntä rakastaa, kuin joka uskoo ensin olevansa hänen rakastamansa ja hänessä omistavansa armollisen Jumalan. Muutoin pakenee sydän Jumalaa ja on salainen vihollinen hänelle, joka muka tahtoo meidät helvetiin syöstä, kuten edellä on sanottu.

Mutta kun Kristus taasen sanoo: **Joka minua rakastaa, hän rakastetaan minun Isältäni, ja minä tahdon häntä rakastaa,** niin tarkoittaa hänen puheensa rakkauden ilmoittamista, jonka hän itsekin tässä selittää sanoessaan: **Minä ilmoitan itseni hänelle,** samoin: **Me tulemme hänen tykönsä.** Jos me siis tällaisessa rakkaudessa lujina pysymme Kristuksen ja kirkon vihollisia, se on: perkeleen ja maailman kiukkua, vihaa ja vainoa vääjäämättä, niin saammepa myöskin kokea ja huomata, että hän rakkaudessaan meitä kohtaan on uskollinen ja vakaa ja sellaisessa taistelussa ja hädässä tahtoo meitä auttaa ja voittoon saattaa. Siinä on siis koettelemus, jota, kuten P. Paavali Room. 5: 4 sanoo, kärsivällisyys vaivoissa tuopi mukansa. Niinhän asianlaita on, kuten kyllin usein on sanottu, että Jumalan rakkaus meitä kohtaan on niin perin salassa, ettei muuta tunnu kuin pelkkä vastakohta, kuin olisi Jumala meidät tykkäänään unohtanut ja armonsa ja rakkautensa vihaksi muuttanut.

Mutta joka sellaisessa kestää ja rakkaudessa pysyy, hän saa kokea, että Jumala on

totinen, ja tuntee sellaisen luhdutuksen ja jumalallisen rakkauden ja varmuuden täyttävän sydämensä, että hän sen kautta voittaa kaikki, kuten P. Paavali Room. 8: 37–39 toistamiseen sanoo: **Mutta niissä kaikissa me voitamme hänen kauttansa, joka meitä on rakastanut. Sillä minä olen vahva siitä, ettei kuolema, eikä elämä, eikä enkelit, eikä esivallat, eikä väkevyydet, eikä nykyiset, eikä tulevaiset, eikä korkeus, eikä syvyys, eli joku muu luontokappale taida meitä Jumalan rakkaudesta erottaa, joka on Jeesuksessa Kristuksessa meidän Herrassamme.** Tämä on se voitto ja lunastus, josta huomaamme sen totta olevan, minkä uskoneet olemme, että hän nimittäin rakastaa meitä.

Mutta Kristus lausuu erityisellä tarkoituksella näin: Minun **Isäni rakastaa häntä,** houkutellakseen ja johdattaakseen meitä itsestään Isän sydämeen, jonka hän kuvailee mitä ystävällisimmäksi, kuten köyhille murheellisille omilletunnoille onkin sangen tarpeellista. Onhan tuollaisille ihmissydämille ylön määrin raskasta horjumatta toivoa Jumalalta kaikkea hyvyyttä, armoa ja laupeutta, vieläpä on se aivan mahdotontakin ilman välimiestä Kristusta. Raa'at ja jumalattomat sydämet saattavat tässä olla hyvinkin vahvoja ja uhkamielisiä, ne kulkevat jäykkänä ja jämeinä kulkuaan ja luulevat kaikki työnsä olevan vallan suuri-arvoisia Jumalan edessä. Tätä kestää aina siksi, kunnes heihinkin lain kirkkaus valkeudellansa paistaa ja he joutuvat oikeaan hätään ja kuoleman kauhun valtaan, ja silloin ei löydy maan päällä yhtäkään epätoivoisempaa eikä hätäntyneempää ihmistä, ja kun sitten viimeinen hetki tulee, hukkuvat he äkisti, eikä kukaan voi heitä enään auttaa.

Sen vuoksi on niiden osa paljoa parempi, lohdullisempi ja turvallisempi, joiden alati täytyy painiskella ja kilvoitella kauhistusten ja Jumalan vihan peljätyn kanssa, ja joille

kuullessaan Jumalaa mainittavankaan maailma käy liian ahtaaksi. Juuri niitä varten on tämä lohdutus oikeastaan lausuttu ja juuri heidän tähtensä on Jumala kaikkina aikoina kirjoittanut ja saarnauttanut lupauksia armostaan ja syntein anteeksi saamisesta; vieläpä on hän siinä tarkoituksessa antanut oman Poikansa ja täyttää täyttämällä kaiken maailman hyvydellään, että hänen armonsa ja hyvyytensä tulisi tunnetuksi, joka, kuten Ps. 52 ja 36 sanotaan, **pysyy joka päivä, ja ulottuu niin leviälle kuin taivas on.** Että kristitty elää ja hänellä on yksi ainoakin terve jäsen on siis Jumalan silmin nähtävää ja kouraan tunnettavaa armoa ja apua. Perkele, jonka valtakunnassa he maan päällä elävät, on sellainen häijy katkera henki, joka yötä ja päivää ei muuta tavoittele kuin murhaa ja kadotusta.

Mutta niin suuria ja monia kuin Jumalan sanan lupaukset ja hänen armonsa työt ovatkin niitä kohtaan, jotka häntä pelkäävät, eivät ne kuitenkaan ole kyllin voimallisia rohkaisemaan heidän sydämiään ja kääntämään ne iloisina Jumalan puoleen. He, näet, jäävät yhtäkaikki eteenkinpäin murheellisiksi ja levottomiksi, sillä kelvottomuutensa ja heikkoutensa tunnossa luulevat he Jumalan vielä olevan heille vihoissaan, ja ajatellessaan tahi kuullessaan jotakin vihan sanaa tahi Jumalan vihan ja rangaistuksen hirmuista esimerkkiä, vapisevat he ja pelkäävät sen heitäkin kohtaan. Toiset sitä vastoin, joiden tulisi Jumalan vihaa kauhistua, katsovat sen ylönsuruttomuudessaan jäykkäniskaisina ja röyhkeinä ja lohduttavat itseään lihallisesti, kuin ei Jumala voisikaan heihin suuttua. Näin tuiki työlästä on saattaa ihmissydäntä sille oikealle tolalle, ettei se onnessa ja menestyksessä tulisi ylpeäksi vaan pysyisi nöyränä, ja että se toisaalta hädän ja onnettomuuden aikana panisi lohdutuksensa ja luottamuksensa Jumalaan.

Sen vuoksi Kristus kaikin paikoin lohduttelemissaan puhuu niin, että uskollisena hurskaana välimiehenä saisi osoitetuksi Isän mitä hellimmäksi. Hän tahtoisi mielellään saada sanallansa sen sydämeemme painetuksi, ettei kukaan sitä epäilisi, kellä vaan on rakkautta ja halua hänen puoleensa, ja joka voi riippua hänen sanassansa ja uskoa että hän on kaiken vihan, synnin ja kuoleman meidän puolestamme kärsinyt ja ottanut pois, ja siinä pysyy vahvalla tunnustuksella, etteikö totisesti hänen omanansa ole Jumalan oikea isällinen sydän, joka on täynnä sanomatonta pohjatonta rakkautta häntä kohtaan, ja että hänen Jumalansa totinen vakava tahto ja tarkoitus on, ettei hän mitään peljästyisi eikä kauhistuisi, vaan toivoisi häneltä itselleen kaikkein suloisinta ja parasta.

Onhan tämä ihana lohdutus, josta sinä voit suuresti riemuita kuin taivaan valtakunnastasi ja oikeinpa hypiskelläkin. Onhan Kristus sinulle vakuuttanut ja taannut, että jos sinä hänen tähtensä saat kärsiä jotain perkeleen tai maailman puolelta, se hyvin kelpaa Isälle Jumalalle taivaassa ja on rakkainta, mitä hänelle tehdä voit; ja saat sitten vuorostasi sellaista rakkautta häneltä kokea, kun hän sinua auttaa ja voittoon saattaa. Tästä lohdusta tulee kristittyjen tietää ja muistella evankeliumin ja Kristuksen tuntemisen tavaroita, voidakseen siitä Jumalata kiittää ja ylistää. Tätä lupausta selittelee hän laajemmin useammilla sanoilla lausuen:

Ja me tulemme hänen tykönsä ja asomme hänen tykönänsä. Tästäpä on tuleva oikea, ihana, uusi Helluntai ja erinomainen Pyhän Hengen voiman osoitus, taivaallinen kokous eli molemmin puolin yhtyminen, jolloin Pyhä Henki valaisee ja lämmittää sydämet rakkaudella Kristusta kohtaan. Toisaalta taas Kristuksen ja Isän rakkaus paistaa ja valaisee niille, ja molemmat, Jumala ja ihminen,

ystävällisesti kulkevat käsi kädessä, sillä itse Pyhä Henki valmistaa ja vihkii ihmissydämen Jumalan pyhäksi huoneeksi ja asuinsijaksi, temppeleksi ja pyhäksi, ja Jumalan, Isän ja Pojan saapi ihminen korkeaksi, jaloksi, rakkaaksi ja kalliiksi vieraakseen ja asujamekseen eli huonekuntalaisekseen.

Tämä se vasta on suuri kunnia ja armo ihmisille, jotka katsotaan arvollisiksi olemaan sellaisena ihanana asuntona, linnana ja salina, jopa paratiisina ja taivaan valtakuntana, jossa Jumala asuu maan päällä, vaikka he todella kumminkin ovat köyhiä, murheellisia, arkoja sydämiä ja omiatuntoja, jotka eivät muuta tunne kuin syntiä ja kuolemaa ja kauhusta värisivät Jumalan vihan edessä luullen Jumalan olevan mitä kauvimpana ja perkeleen mitä lähimpänä. Mutta juuri nämä ovat ne, joille tätä on luvattu ja jotka voivat iloisesti lohduttaa itseään sillä, että ovat oikea Jumalan huone ja kirkko. Heidä ei ole vihkipiispa sivellyt härskiintyneellä voiteellaan, vaan itse Pyhä henki on heidät vihkinnyt huoneeksi, jossa Jumalan on halu levätä ja asuskella, kuten myöskin profeeta Jes. 66: 1–2 sanoo nuhdellen omasta pyhydestään ja jumalanpalveluksestaan ylpeitä ja paisuneita pyhiä: **Kuka siis on se huone, jonka te minulle rakennatte? Eli kuka on minun leposijani? Ja minun käteni on kaikki nämät tehnyt, ja kaikki nämät ovat tehdyt, sanoo Herra. Mutta minä katson sen puoleen, joka raadollinen ja särjetyllä hengellä on, ja joka vapisee minun sanani edessä.**

Ja missä Jumala muutoin asuisikaan? Hän ei löydä mitään muuta majapaikkaa maan päällä. Nuo oivalliset, korkeat, suuret, itsekasvaneet pyhät ovat hänelle liian ylpeitä, liian korkeita, viisaita, taitavia ja pyhiä, sen lisäksi vielä lentäneet taivaan kautta taivaita ylemmäksi ollakseen Jumalan asuntona maan päällä, vaikka kohta kerskaavatkin yksin ole-

vansa Jumalan seurakunta ja kansa. Onpa hänen puolestaan liian jalo ja ylevä, niin ettei tahdo eikä voi olla eikä asua tuollaisten ylpeiden, suurisuisten pyhien luona, jotka epäjumalansa perkeleen tavoin tahtovat Jumalan istuimella istua ja väitellä hänen kanssaan omasta pyhydestään. Hän ei katso heitä edes sen kunnian arvoisiksi, että loisi silmäystä-kään kaikkeen heidän komeuteensa, kerskaukseensa ja koristuksiinsa, vaan sillä välin käy hän tervehtimässä noiden köyhien ja ylönkatsottujen puutteellisia ja mataloita majoja, jotka Kristuksen sanan kuulevat ja uskovat ja mielellään tahtovat olla kristittyjä, vaikka pitävätkin itseään aivan liian saastaisina ja kelvottomina syntisinä.

Onhan se lohdullinen, ihana ja, kuten 2 Piet. 1: 4 sanotaan, **suurimpia ja kalleimpia lupauksia**, mitä meille köyhille viheliäisille syntisille on luvattu, että me jumalallisesta luonnostakin osallisiksi tulemme ja korotetaan niin korkeaan aatelissäätyyn, ettei Jumala Kristuksen kautta ainoastaan rakasta meitä ja anna meille suosiotaan ja armoaan korkeimmaksi, kalleimmaksi pyhyudeksi, vaan että Herra itse kokonaan meissä asuu. Eihän, tahdo hän sanoa, sen pidä ainoastaan paljaaseen rakkauteen pysähtymän, että hän kääntää vihansa meistä pois ja kantaa meitä kohtaan armollista isänsydäntä, vaan meidän tulee saada myöskin nauttia samaista rakkautta, sillä muuten olisi se turhaa, hyödytöntä rakkautta, kuten sananlasku sanoo: rakastaa ja olla nauttimatta j. n. e., ja saada siitä suuren hyödyn ja tavarain, ollen sellainen tehokas rakkaus, joka vaikuttaa teossa ja suurella lahjalla.

Sillä nämä ovat ne kaksi kappaletta, joita kristityt Jumalalta saavat ja joita P. Paavali Room. 5: 15, 16 nimenomaan mainitsee, **armo** ja **lahja**. Armo antaa synnit anteeksi, tuottaa omalletunnolle lohdutuksen ja rauhan ja saattaa ihmisen jumalallisen laupeuden valta-

kuntaan, jota sanotaankin armon valtakunnaksi, Ps. 117: 2: **Hänen armonsä on voimallinen meidän päällemme ja Herran toisuus ijankaikkisesti.** Lahja taas eli anti on se, että Pyhä Henki vaikuttaa ihmisessä uudet ajatukset, mielen, sydämen, lohdutuksen, voiman ja elämän.

Tätä hän nyt tarkoittaa sanoessaan: Me asumme hänen tykönänsä. Sellaista tuopi Jumalan armo ja rakkaus mukanaan, että ihmisen sydän tulee korkean majesteetin valtaistuimeksi, jonka täytyy olla parempi ja jalompi kuin taivas ja maa, kuten P. Paavali 1 Kor. 3: 16 sanoo: **Jumalan templi on pyhä, niin kuin tekin olette,** ja 2 Kor. 6: 16: **Te olette elävän Jumalan templi,** josta Jumala sanoo: **Minä tahdon asua heissä ja heissä vaeltaa.**

Tämä tapahtuu sillä tavalla, että Jumala paitsi armoa, jonka saatuaan ihminen alkaa uskoa ja pysyy sanassa, myöskin hallitsee ihmisessä jumalallisella voimallaan ja vaikutuksellaan, niin että hän yhä enemmän ja enemmän valistuu, rikastuu ja vaurastuu hengellisessä ymmärryksessä ja viisaudessa tuntemaan, tuomitsemaan ja päättelemään kaiken kaltaisista opeista ja uskonasioista. Sitten vielä lisäksi hän joka päivä kasvaa ja edistyy elämässään ja hyvien hedelmien kantamisessa ja tulee hänestä hyvä, lempeämielinen, kärsivällinen ihminen, joka jokaista palvelee opilla, neuvoilla, lohdutuksella ja avuliaisuudella hyödyttäen Jumalaa ja ihmisiä, ja jonka kautta ja tähden maa ja kansa avun saa, ja sanalla sanoen: sellainen mies, jonka kautta Jumala sekä puhuu että elää ja vaikuttaa, mitä hän puhuu, elää ja vaikuttaa; hänen kielensä on Jumalan kieli, hänen kätensä on Jumalan käsi, eikä hänen sanansa ole enään ihmisen vaan Jumalan sana.

Mitä hän kristittynä opettaa ja tunnustaa, ei nimittäin ole ihmisen ymmärrystä eikä viisautta vaan Kristuksen, jonka sana hänellä on

ja jota hän pitää. Niinpä se virkakain, jonka hän kristittynä toimittaa ja harjoittaa, ei ole ihmisistä lähtenyt eikä ihmisvoimasta, vaan on Jumalan käskystä, vaikutuksesta ja voimasta, johon Jumala hänelle Pyhän Hengen kautta kykyä antaa. P. Pietari sanoo 1 Epist. 4: 11, että hänestä kaikin puolin vuotaa ainoastaan hyvää, sillä hän on saanutkin kaikkea hyvää. Ulkonaisestikin **hänen ruumiinsa ja jäsenensä tulevat Pyhän Hengen tempeliksi,** 1 Kor. 6: 19, niin että hän kristittynä ja hyvänä puuna tuottaa ainoastaan hyödyllisiä, hyviä hedelmiä, tekee hyvää ja vastustaa ja välttää pahaa.

Katsoppas nyt, kuinka merkillinen kristitty ihminen on, eli se, joka, kuten hän sanoo, pitää hänen sanansa. Hän on oikea ihmeihminen maan päällä, joka Jumalan edessä on suuremman arvoinen kuin taivas ja maa. Jopa on hän koko maailman valkeus ja vapahtaja, jossa Jumala on kaikki kaikessa ja joka Jumalassa voi ja tekee kaikki. Mutta maailmalle on hän tykkänään salattu ja tuntematon, eikä sellaisia ihmisiä maailman mielestä maksa vaivaa tunteakaan, vaan heitä täytyy pitää jalkariepuina ja oikein, kuten P. Paavali 1 Kor. 4: 13 sanoo: **tunkiona ja saastaisuutena,** joiden vuoksi muka maan ja kansan täytyy kirousta ja turmiota kärsiä, ja jotka pitäisi mitä pikemmin sitä parempi surmattaman Jumalalle palvelukseksi ja maailman puhdistamiseksi.

Oi kuinka pilkalliselta lieneekään soinnut juutalaisten pyhien, pappien ja fariseusten korvissa, kun he kuulivat sellaista puhetta, että Jumala ottaisi asuntonsa ainoastaan niihin, jotka tämän miehen sanat pitävät, se on: jotka eivät muuta ole kuin kourantäysi vaivaisia, kurjia, ylönkatsottuja ihmisiä. Aivan kuin ei Jumalalla olisi parempaa, kunniakkaampaa majaa ja asuntoa, joka soveltuisi sellaiselle majesteetille, noissa pyhissä kelpomiehissä, jotka olivat Jumalan kansan kirkkaat kynttilät ja korkeat johtajat, Jerusalemin pyhässä kaupun-

gissa, ihanassa temppelissä ja jumalanpalveluksessa, joita toki Raamattukin ja itse profeetat nimittävät Jumalan pyhäksi kaupungiksi ja asunnoksi, siksi **valituksi levoksi, jossa Jumala tahtoo asua**, Ps. 132: 14, vieläpä **ijankaikkisesti**. Sen perustuksella he aivan ylimielisesti kerskailivatkin pitäen mahdottomana, että heidän valtakuntansa, papistonsa ja jumalanpalveluksensa voisi hävitä.

Mutta miten Kristus tähän nähden menettelee? Hän ei puhu sanaakaan tuosta kaikesta, unohtaa sen tykkänään, kuin ei tahtoisi siitä mitään tietää, ja pitää sellaista outoa uutta puhetta, että siinä on oleva Isän ja hänen pyhä paikkansa, asuntonsa ja kirkkonsa, missä vain on kristitty, joka hänen sanansa pitää. Näin kumoaa ja hajottaa hän juutalaisuuden vanhan asunnon ja Jerusalemin temppelin, rakentaa uuden, pyhän, ihanan kirkon ja Jumalan huoneen, joka ei suinkaan ole Jerusalemi eikä Juudaan kansa, vaan joka on levinnyt kaikkeen maailmaan henkilöihin, paikkoihin ja ulkonaisiin menoihin ollenkaan katsomatta, olivat ne sitten juutalaisia tai pakanoita, pappeja tai maallikoita, on huone, joka ei ole kivestä eikä puusta eikä ihmiskäden tekoa, vaan on itse Jumalan uudestaan rakentama, nimittäin sellainen kansa, joka Kristusta rakastaa ja hänen sanansa pitää.

Tosin oli hän siihen asti ollut Juudaan kansan huoneenherra ja siinä oli ollut **hänen tulensa ja tottonsa hänen sanansa tähden**, kuten hän Jes. 31: 9 sanoo. Ja siellä se pysyikin vielä profeetain kautta julistettuna ja muutamain uskomana, jotka olivat Jumalan oikea kirkko, joiden tähden maa ja kansa säilytettiin. Mutta kun sitten Kristus itse tuli, ja kun he eivät tahtoneet hänen saarnaansa kuulla, vaan vainosivat hänen apostoleitaan ja kristittyjään ja ajoivat heitä maanpakoon, kunnes vihdoinkin ei yksikään kristitty voinut siinä oleskella, niin täytyi sen vuoksi tempe-

lin, kaupungin ja maan hävitä papistoineen ja kansoineen perikatoon joutua, tulla ijankaikkisesti hyljättyksi eikä ikänä enää pystytetyksi, kuten Mooses ja profeetat niistä jo aikoja ennen olivat ennustaneetkin: **Jos eivät he hänen sanaansa ja käskyjäänsä pidä, ei pidä heidän silleen enään hänen kansansa oleman eikä siksi maittaman, eikä enämpi olemaan hänen kansansa ja templinsä**, 5 Moos. 32: 21, Hos. 1: 9.

Sinä kuulet siis tässäkin taasen selityksen ja vastauksen tuohon riitakysymykseen, mitä kirkko ja sen valta on, josta oikeuden ja totuuden mukaan kerskataan että sitä Pyhä Henki hallitsee, vieläpä siinä, kuten hän sanoo Isä, ja Poika asuu, ja mitä tämä kirkko puhuu ja tekee hänen kauttansa, niin että jokainen on autuutensa menettämisen uhalla velvollinen sitä kuulemaan. Sillä siihen asti olemme yksimielisiä tästä ja muista lupauksista, että maan päällä löytyy sellainen kansa, jota Jumalan kansaksi sanotaan, jonka keskuudessa hän tahtoo olla isäntänä aivan kuin omassa huoneessaan, ruhtinas linnassaan, Jumala kirkossaan, ja jonka Jumala niin korkeana ja kalliina pitää, ettei hän koko taivastaan tuolla ylhäällä sen veroiseksi arvaa. Senpä tähden hän tulee sen luokse tänne surunlaaksoonkin ja pysyy sen tykönä maailman loppuun asti, ettei tarvittaisi turhaan töllistellä ylöspäin ja etsiä hänen kirkkoaan paratiisista, jonka hän sille on säästänyt tulevaista elämätä varten.

Riitaa ei olekkaan siis siitä, että kirkko löytyy maan päällä ja että sitä tulee kuulla kuin ruhtinatarta tai keisarinnaa, jonka kautta Jumala puhuu ja vaikuttaa, vaan siitä se riita on, mitä ja mikä tämä kirkko on. Tätä riitaa emme voi ratkaista emmekä tietää, mikä oikea kirkko on, sanoo P. Augustiinus, ottamalla huomioon, mitä ihmiset sanovat ja mitenkä he tuomitsevat, vaan siten voimme siitä selville päästä että kuulemme mitenkä Herra Kristus

itse sanassansa siitä puhuu ja sitä kuvailee. Nyt ristii ja määrittelee hän sen siksi, että se on tuo pieni joukko, joka Kristusta rakastaa ja hänen sanansa kätkee, sillä siitä tunnetaan ja havaitaan mainittu rakkaus. Minun sanani, sanoo hän, täytyy siinä olla ja se on kätkevä ja siinä pysyttävä, muutoin ei tule mitään. Sen sanan, joka nimitetään Kristuksen sanaksi, tulee tässä olla ratkaisevana ojennusnuorana ja perustuksena, josta kirkko pitää tunnettaman ja löydettämän, ja jota sen tulee noudattaa. Täytyyhän kuitenkin löytyä joku varma ohje ja määrä, jonka mukaan kirkon tulee puhua ja tehdä, eikä se päinsä käy että joka mies tahtoo puhua ja tehdä, mitä häntä haluttaa ja sitten väittää, että kirkkoa on sitä puhunut ja tehnyt Pyhän Hengen vaikutuksesta.

Kristus siis sitoo kirkon sanaansa ja tekee siitä tunnusmerkin, jonka mukaan tulee tutkistella ja koetella, onko kirkolla se, opettaako ja saarnaako se sitä ja tekeekö se kaikki rakkaudesta Kristukseen. Missä sinä sellaista havaitset, siinä olet sinä oikean kirkon löytänyt, jota olet velvollinen kuulemaan, ja sinun tulee olla lujasti vakuutettu, että itse Jumala siinä asuu, sen kautta puhuu ja vaikuttaa.

Tämmöisen ohjeen antaa myöskin P. Pietari 1 Epist. 4: 11, kuten edellä olemme hänen epistolassaan kuulleet, sanoessaan: **Jos joku puhuu, hän puhukaan niinkuin Jumalan sanoja; jos jollakulla on joku virka, hän tehkään niinkuin siitä voimasta, jonka Jumala antaa.** Ken siis tahtoo tässä huoneessa jotain puhua tai tehdä, saada aikaan, käskeä tai antaa, hän puhukoon ja tehköön sitä, mikä on Jumalan sanaa ja työtä tai sitten lakatkoon puhumasta ja tekemästä ja puhukoon ja hallitkoon sen sijaan kotonansa, talossaan tai ruhtinaskunnassaan. Onhan tämän huoneen ulkopuolella maailmassa muitakin sanoja ja töitä jokaisella valtamiehellä, keisarilla, ruhtinaalla ja perheenisällä omassa hallinnossaan ja

asioissaan, joissa myöskin se järjestys vallitsee, jos muuten siellä oikea hallinto on, että kaikki käy talon tai maanherran tahdon ja mielen mukaan. Vaikkapa sitten isäntäväki tai hoviherrat olisivat pelkkiä roistoja ja konnia, pitää kuitenkin käskijäin järjestystä ja määräyksiä noudattaa ja asian mennä heidän sanojensa ja tahtonsa mukaan. Samoin tässäkin huoneessa, jossa Jumala on herra ja ruhtinas, tahtoo hänkin yksin, että niin puhutaan ja tehdään, ettei se muuta ole kuin hänen sanaansa, töitönsä ja hänen käskynsä voimasta tehtyä, niin että jokainen voi siihen vahvasti luottaa, siitä lohdutusta ottaa ja siihen uskaltaa.

Semmoinen on tuo ihana lupaus kristittyjen ylönmääräisestä kunniaista, että Jumala on niin syvälle heidän puoleensa alentunut ja tullut heitä niin lähelle, ettei hän missään muualla osoita itseänsä, tahtoo antaa itsensä nähtäväksi ja kuultavaksi kuin heissä ja heidän sanojensa ja tekojensa, suunsa ja kätensä kautta. Näin tekee hän aivan suuren erotuksen heidän ja kaikkien muitten ihmisten välillä, niin että yksikin ainoa kristitty, olkoon kuinka vähäpätöinen tahansa, on tykkänään toinen ihminen ja saa Jumalalta korkeamman kunnioituksen kuin kaikki kuninkaas, keisarit, ruhtinaat ja koko maailma yhteensä, joilla tästä ylistyksestä ja kunniaista ei ole vähääkään osaa eikä tietoa, kuten myöskin 5 Moos. 4: 7 sanotaan: **Kuka kansa on niin suuri, jolle Jumala niin lähestyy, niinkuin Herra meidän Jumalamme, niin usein kuin me häntä rukoilemme.** Tulisipa meidän tämän vuoksi olla evankeliumin sanalle kuuliaisit ja myöskin rohkeasti ja uljaasti pitää siitä kiinni ja sen vuoksi luopua kaikesta maailmasta.

Mutta tässä tulee myöskin tietää, kuten olen sanonut, että kristityissä vielä sanan ja uskonkin keralla on jäljellä maailmassa niin paljon heikkoutta, että heidän suuresti tarvitsee Jumalalta huutaa ja rukoilla Pyhän Hen-

gen voimaa. Kristitty Jumalan asuntona, jossa Jumala hallitsee, puhuu ja vaikuttaa, on tosin pantu alulle, mutta ei vielä läheskään ole valmiina. Hän on sellainen rakennus eli huone, jota Jumala vielä joka päivä navertelee ja valmistelee, kunnes se täydelliseksi tulee viimeisenä päivänä. Sen vuoksi ei Kristus tässä suoraan sanokkaan: Me löydämme hänessä asunnon valmistettuna, vaan: Me tahdomme sen häneen tehdä.

Hän nimittäin tuo mukanaan kaikenlaiset hengelliset työkapineet, joita tarvitaan sellaisen asunnon rakentamiseen, salvaamiseen ja valmistamiseen, se on: Pyhän Hengen lahjat sanan keralla. Vaikka se siis ei vielä ole kokonaan valmiiksi saatu, on siinä kuitenkin armo ja rakkaus, joiden tähden Jumala on sen huostaansa ottanut, ja sanotaan heitä nyt hänen huoneekseen, niinkuin ovatkin ja heitä nyt yhä valmistellaan sanan harjoituksen ja Pyhän Hengen kautta, niin että he ymmärryksessä, viisaudessa, uskossa, lahjoissa ja avuissa kasvaisivat ja vahvistuisivat. Mitä heissä siten vielä on vanhan syntymisen jättönä oksaista ja karsittavaa, se hakataan pois ja kuoletetaan ristillä koettelemuksilla ja kärsimisillä, ja näin on Pyhän Hengen aloittama armo ja työ yhä jatkumassa.

Sen vuoksi ei kenenkään tule toisesta pahentua eikä joutua omasta puolestaan epätoivoon, vaikka näkeekin tai itsessään tuntee vielä paljon synnin vikoja, taipumusta ja haluja epäuskoon, kärsimättömyyteen y. m., ja vaikka hän vielä joskus erehtyisikin ja kompastuisi, kuten P. Pietari Kristuksen kieltäessänsä. Ei Jumala sen vuoksi ole hänestä kokonaan luopunut eikä tahdo häntä kelvottomana työaseena viskata pois. Hänen tulee vaan parannuksen kautta ja sanaan uskoen uudestaan nousta, ja sillä itseänsä lohduttaa, että hän vielä on Kristuksen armovaltakunnassa, joka on ylenmäärin syntiä väkevämpi, Room. 5:

20. Pyhä Henki annetaan nimittäin siten, ettei se ole ainoastaan paljas lahja ja anti, josta rohkeutta ja voimaa saadaan, vaan se myöskin heikkoudessa lohduttaa ja tekee sellaisen Jumalan asunnon jossa aina pysyy Jumalan rakkaus, jolla sellainen heikkous peitetään eikä lueta kadotukseksi.

Kristuksen valtakuntaan on siis vuodatettu, kuten profeeta Sakarias kauniin sanoin 12: 10 lausuu, **armon ja rukouksen Henki**. Pyhä Henkihän se, näet, on, joka uskovaisten sydämissä hallitsee Isän ja Pojan kanssa, joiden kautta hän puhuu ja vaikuttaa antaen uskovaisille lohdutuksen ja voiton heidän sodassaan syntiä, kuolemata ja perkeleen voimaa vastaan. Mutta tätä hän ei tee pelkällä julkisella ja mahtavalla suuren voiman ja väkevyyden osoituksella, vaan kun ihmiset vielä tuntevat syntinsä ja kelvottomuutensa, kärsii hän näitä, peittää viat ja lohduttaa armolla ja syntein anteeksi saamisella Kristuksessa. Kun he sitten tuntevat tuollaisessa sodassa suurta heikkoutta, ajaa hän heitä rukoilemaan, se on: huutamaan apua ja voimaa, jonka avunhuudon kautta juuri Pyhä Henki heissä voiton saavuttaa, kuten P. Paavali Room. 8: 16, 26 kumpaa-kin tarkoittaen sanoo Pyhästä Hengestä: **Se Henki todistaa meidän henkemme kanssa, että me olemme Jumalan lapset; samoin: Henki auttaa meidän heikkouttamme ja rukoilee meidän edestämme sanomattomilla huokauksilla j. n. n.**

Suuret pyhätkin nimittäin tuntevat ja valittavat, ettei heillä ole kylliksi lohdutusta, iloa ja voimaa, joten heidänkin täytyy sellaisessa tilassa itseänsä armolla lohduttaa ja turvautua rukoukseen ja avuksihuutamiseen, kuten P. Paavali monin paikoin ja etenkin 2 Kor. 12: 7–9 sanoo: **Ja ettei ilmoitusten ylönpalttisuus minua ylön paljon korottaisi, on pistin annettu minun lihaani, nimittäin saatanan enkeli rusikoitsemaan minua, etten minä it-**

seäni ylön paljon korottaisi. Sentähden olen minä kolmasti Herraa rukoillut, että hän läksis minusta, mutta, lausuu hän, minulle sanottiin: **Tyydy minun armooni.** Hänen huutonsa ja rukouksensa tuli kyllä kuuluksi, mutta, heikkoutta ei hänestä kuitenkaan otettu pois. Siitä huolimatta pysyi hänessä armon Henki, joka sellaisessa kilvoituksessa häntä lohduttaa ja ylläpitää niin ettei hän siinä sorru, kuten hänelle sanottiinkin: **Sillä minun voimani on heikoissa väkevä.**

Joka ei minua rakasta, ei se minun sanojani kätke. Tässä kuulet sinä lyhyen kiviakaisisen lausunnon. Ken tahtoo olla ja pysyä kristittynä, hänen täytyy rakastaa, joka merkitsee: haluisasti ja mielellään kätkeä hänen sanansa tai jättää muuten se tykkään tekemättä, innolla ja rakkaudella liittyä Kristukseen tai kokonaan hänestä luopua. Sillä joka vielä tahtoo omaansa etsiä Kristuksessa eikä rakasta häntä niin, että voisi tai tahtois hänen tähtensä luopua kaikesta omasta kunniansansa, kerskauksestansa, vanhurskaudestansa ja kaikesta, hänestä ei ole mitään hyötyä hänen valtakunnassaan. Ei siis ole kaikkein suotu kristittynä olla, vaikka he kerskaisivatkin hänestä, kuten P. Paavali 2 Tessal. 3: 2 sanoo: **Ei usko ole joka miehen.** Sillä he eivät vielä ole tunteneet eivätkä maistaneet hänen rakauttansa, jonka vuoksi he eivät myöskään voi rakastaa häntä eikä kätkeä hänen sanaansa, niin että sen tähden jotakin panisivat alttiiksi tai jostain luopuisivat.

Tästä lausunnosta seuraa nyt vastakohta kaikelle sille, mitä hän tähän asti on sanonut. Hän katkaisee täten lyhyesti esityksensä, antaa heidän itsensä ymmärtää, mitä tästä on seurauksena, nimittäin: ken hänen sanojansa ei kätke, se totisesti ei myöskään usko häneen, ei hänen myöskään tule odottaa mitään rakkautta Jumalalta, hän on jo armovaltakunnasta pois erotettu ja pysyy ijankaikkisesti vi-

han ja tuomion alla, kuten Joh. 3: 36 sanoo: **Joka ei usko Pojan päälle, ei hänen pidä elämätä näkemän, mutta Jumalan viha pysyy hänen päällensä.**

Sitä paitsi tulee sellaisille se vahinko, etteivät voi olla Jumalan asuntona, Pyhä Henki ei heissä ole eivätkä he ole kelvollisia siihen Jumalan armoon, että hän heidän kauttansa puhuisi tahi vaikuttaisi. Vaan koska he katsovat hänen sanansa ylön, niin katsoo hän myöskin heidät ylön ja jättää näin heidät tykkään perkeleen haltuun, joka heitä johtaa tahtonsa mukaan, niin etteivät he voi mitään Jumalan mielen mukaista puhua eikä tehdä, vaan **tulevat kaikkiin hyviin töihin kelvottomiksi,** kuten P. Paavali Tiit. 1: 16 sanoo. He eivät saa aikaan mitään muuta kuin vahinkoa ja onnettomuutta kristikunnassa, eikä siitä ole mitään apua, olkoon heillä kuinka suuri loisto ja maine tahansa suuresta pyhydestä, jumalanpalveluksesta, hyvistä töistä y. m. ja luulkoot vaan olevansa Jumalan rakkaimpia ja läheimpiä.

Sillä jos kohta heillä muutoin olisikin viisauden, ymmärryksen y. m. oivalliset ja ylevät lahjat, ei heillä kuitenkaan ole armoa tehdä tai toimittaa mitään hyvää, joka Jumalalle kelpaisi tahi jossa hänen siunauksensa mukana olisi. Vaikka he moniinkin hyviin töihin ryhtyisivät, saarnaisivat, rukoilisivat j. n. e., tulee tuosta kaikesta kuitenkin pelkkää turmiota, kuten Ps. 109: 7 sanoo: **Hänen rukouksensa olkoon synti.** Toisaalta taas täytyy Kristuksen valtakunnassa senkin, mikä häntä rakastavissa on synnillistä ja vianalaista, olla hyvää ja sen kaiken koitua heille hyväksi ja parannukseksi, kuten taasen Ps. 37: 24 sanotaan: **Jos hurskas lankee, niin ei häntä hyljätä, sillä Herra tukee hänen kätensä.**

Tuollaisia onnettomia olivat ennen aikaan juutalaisten etevimmät, joita pyhimpinä ja viisaimpina pidettiin ja jotka ennen muita tahtoi-

vat Jumalan kansaa olla, ja sittemmin seurakunnassa harha-oppiset, eriseuraiset ja väärät veljet, jotka myöskin teeskentelivät suurta hengellisyyttä, totuuden rakkautta ja pyhyyttä, mutta joidenka kautta perkele yhtäkaikki on saanut matkaan pelkkää surkeutta ja turmiota.

Sen kaltaista ja paljoa pahempaa väkeä on nykyään vielä meidän koko paavilaisjoukkiomme, joka ei ainoastaan tieteen tahtoa katso tykkänään ylön Jumalan sanaa, vaan myöskin ilman mitään syytä vainoo sitä eikä kärsisi sitä ollenkaan saarnattavan eikä kuuluttavan. He ovat pirun ihan täydellisesti riiväämää väkeä, joissa ei Jumala, Kristus eikä Pyhä Henki asua voi. Hehän elävät julkisestikin niin, etteivät muuta ole kuin kristikunnan pahentajia ja häpeäpilkkuja, joiksi heitä Juudaan epistolan 23 värsyssä sanotaan, ja kuitenkin tahtovat he väkisin anastaa itsellensä kristillisen seurakunnan nimeä ja kiitosta.

Mutta etteivät he Kristuksen seurakunta ole, sitä ei enään tarvinne laajemmin todistella, sillä tämän Kristuksen lauseen mukaan on kyllin selvästi päätetty, että ken ei häntä rakasta, se ei hänen sanaansa kätke, ken taasen hänen sanaansa ei kätke, se ei myöskään ole hänen seurakuntansa jäsen eikä hänellä ole mitään osaa hänen valtakunnassaan, kuten sanottu on. Ettei he taasen Kristuksen sanaa kätke eivätkä Kristusta rakasta, sen julkisesti aina taivaaseen saakka huutaen todistavat heidän omat tekonsa, joissa paatuneina he vielä tänäkin päivänä neuvoaan pitkittävät, niin etteivät yhdelläkään huokauksella kristillisesti kadu todistettuja ja tunnettuja erehdyksiään ja ilkeyksiään, joilla sangen monta sielua ovat kadotukseen johdattaneet. He eivät pienimmälläkään ajatuksella sen eteen työskentele, että kumminkin vastedes Jumalan sanaa oikein saarnattaisiin ja kurjia sieluja autettaisiin, vaan kynsin hampain he ponnistelevat

vastaan ja mielummin näkisivät maan ja kansan, jopa koko maailmankin veressä kylpevän, kuin tahtoisivat yhtäkään erehdystään tai väärinkäytöstään parantaa tai oikaista. Näemmehän siis, kuinka tykkänään he ovat perkeleen käsiin annetut ja Jumalan viha vihdoinkin on heidän päällensä tullut.

Näin on siis kristityt erotettu kaikista muista ihmisistä maan päällä, ei millään ulkonaisella tavalla tai työllä, joita kaikilla kristittömilläkin ja ulkokullatuilla saattaa olla, vaan ainoastaan sen kautta, jota sanotaan Kristuksen rakastamiseksi ja hänen sanansa kätkemiseksi, jossa usko ja rakkaus Kristukseen osoitetaan ja näkyy, ja sitä toiset eivät tee eivätkä tahdo tehdä, ja niin muodoin itse itsensä erottavat pois ja viskaavat ulos. Eihän sellainen, kuten sanottu, voi pysyä salassa eikä kätkössä, vaan sen täytyy työssä ja toimessa tulla näkyviin molemmin puolin. Sen vuoksi ei puhutakaan ainoastaan sanan kuulemisesta eikä tietämisestä, vaan kätkemisestä, joka on siinä, että työllä ja tunnustuksella sanaa julkisesti maailman edessä todistetaan ja siinä pysytään, vaikkapa sen tähden kaikkikin täytyisi panna alttiiksi. Ken näin tekee tai on tekemättä, tottakai sen täytyy tulla kuuluville ja näkyville.

Tämän johdolla on nyt hyvin ymmärrettävissä, miksi Kristus heti alussa sanoi, ettei tahtonut ilmoittaa itseään maailmalle, vaan ainoastaan niille, jotka häntä rakastavat. Eihän maailma halua eikä tahdo nähdä sellaista Kristusta, joka ristinpuussa pahennusta herättävänä riippuu eikä tuo mukanaan mitä maailma takaa ajaa: valtaa, kunniaa, rikkautta, sen oman viisauden ja pyhyden kiitosta ja ylistystä. Sillä se on kokonansa vajonnut ja uponnut sellaisten maallisten tavarain himoon ja itserakkauteensa. Missä se näitä ei näe eikä löydä, siinä se ei myöskään mitään muuta ymmärrä, näe eikä tiedä, siinä lakkaa sen halu ja rakkaus, toiveet ja lohdutus, eikä sillä voi olla

halua panna sellaisia tavaroitansa kadottamisen vaarna alaisiksi. Mutta varsinkaan ei se voi kärsiä, että sen muka ylevien lahjain: viisauden, hyveen ja pyhyyden loisto ja kunnia siltä riistetään ja tehdään Jumalan edessä synniksi ja häpeäksi.

Siitä syystä täytyy Kristuksen valtakunnan olla heiltä salassa ja evankeliumin heiltä peitettyä ja heidän sydämensä niin perkeleen sokaisema, etteivät he tunne Kristusta ja Isää. Ei hän myöskään voi saada heissä mitään sijaa eikä asuntoa, joten heidän eivät voi tuntea mitään lohdutusta, hyötyä tai virkistystä hänen sanastaan tai työstään. Siis pysyy evankeliumi ja Kristuksen tunteminen ilmoituksena ja, kuten P. Paavali Room. 16: 25 ja 1 Kor. 2: 7 sanoo, kätkeytynä ja salaisena asiana. Ei sen vuoksi, ettei sitä kylläkin julkisesti maailmalle saarnattaisi tai kirkkaaseen valoon saatettaisi, vaan koska maailma sen katsoo ylön ja pitää sen oman viisautensa rinnalla hulluutena ja pahenuksena, ja koska ainoastaan muutamat yksinkertaiset sen uskovat, jotka eivät pahene Kristuksen ristin kolkosta kuvasta, vaan sellaisen uskon kautta oppivat ja saavat kokea siinä salattuna olevan lohdutuksen, voiman, voiton, elämän ja autuuden. Nuo toiset eivät ansaitsekaan, että tuntisivat tuollaisen aarteen, eivätkä he mitään parempaa tahdokkaan; ja Kristuskin Matt. 11: 25 sanoo: **Minä kiitän sinua Isä, että olet kätkenyt nämät viisailta ja toimellisilta ja olet ne ilmoittanut pienille.**

Ja se sana kuin kuulette, ei ole minun, vaan Isän joka minun lähetti. Tässä näet, että hän puhuu suullisesta, saarnatusta sanasta, jonka he häneltä kuulevat, ja tekee sen niin suuriarvoiseksi, että ken sen ylönkatsoo ja hylkää, hän ei ole ylönkatsonut sanaa puhuvaa ihmistä vaan jumalallisen majesteetin. Toisaalta lohduttaa hän niitä, jotka sanan kätkevät, että olisivat vakuutettuja niin tehdes-

sänsä täyttävänsä Isän Jumalan tahtoa ja tarkoitusta. Sillä hän ei tahdo että häneen pysähdyttäisiin, vaan hän tahtoo, kuten sanottu, johdattaa meitä itsensä kautta Isän tykö, niinkuin hän kaikin paikoin tekee Johanneksen evankeliumissa torjuuksensa tuota suurta vaarallista kiusausta, jossa perkele on mestarina, ja jolla hän ahdistaa varsinkin hurskaita, Jumalla pelkääväisiä sydämiä eroittaen ja irroittaen Jumalan ja Kristuksen toisistaan niin että vaikka Kristuksen sanaa kuullaankin, kuitenkin sen ohessa rohjetaan omilla ajatuksilla ottaa tutkittavaksi Jumalan tahtoa ja sydäntä ulkopuolella häntä.

Sillä sen voi perkele vielä kärsiä, että ainoastaan riiputaan kiinni ihmisessä Kristuksessa eikä mennä pitemmälle, vieläpä sallii hän puhuttavan ja kuultavan sellaistaakin, että Kristus on totinen Jumala. Mutta sitä ponnistele hän vastaan, ettei sydän voisi niin läheisesti ja erottamattomasti käsittää Kristusta ja Isää yhdeksi, että se varmasti päättää hänen ja Isän sanan olevan aivan saman sanan, sydämen ja tahdon. Senhän mukaan sitten ymmärtämättömät sydämet ajattelevat: Kyllähän minä kuulen, kuinka ystävällisesti ja lohdullisesti Kristus puhuttelee murheellisia omiatuntoja, mutta ken tietää, kuinka laitani on Jumalan edessä taivaassa? Näin ollen ei ihmisellä enään ole yksi Jumala ja Kristus, vaan hän on tehnyt itselleen toisen Kristuksen ja toisen Jumalan eksyen näin pois oikeasta Jumalasta, joka ei tahdo tulla löydetyksi eikä käsitetyksi muualla kuin tässä Kristuksessa, kuten hän tästä tarkemmin sanoo Joh. 14: 9 Filippukselle: **Joka näki minun, hän näki myös Isän.**

Niinpä hän myöskin Joh. 7: 16 sanoo: **Ei minun oppini ole minun, mutta sen joka minun lähetti.** Tämä on aivan samaa, mitä hän tässä sanoo: Mitä te minulta kuulette, se on totisesti minun Isäni sana ja tahto, eikä teidän tarvitse sitä sen enempää tiedustella eikä

myöskään peljätä, että Jumala olisi teille vihoissaan tai ajattelisi paha teistä, vaan olkaa varmat siitä, että hän on teille armollinen ja laupias, sillä hän lähettikin minut taivaasta juuri tätä teille julistamaan.

Kavahda siis sellaisia ajatuksia tai arveluja, jotka tahtovat saattaa sinua tätä epäilemään tahi hakemaan muuta ilmoitusta Jumalan tahdosta sinua kohtaan paitsi sitä, jonka hän on Kristuksessa antanut. Silloin täytyy sinun totisesti joutua harhateille, vieläpä turmioon ja kadotukseenkin, jos sinä rupeat paljasta majesteettia tutkimaan tai joudut perkeleen petettäväksi, joka sinulle oman haamunsa ja lorunsa Jumalaksi uskottelee. Sillä hänen konnanjuoniaan on myöskin majesteettiydessä tekeytyä Jumalaksi, kuten teki Kristukselle, että häntä kumarrettaisiin ja kuultaisiin; tahi ellei hän muutakaan aikaan saa, eksyttää hän kumminkin ihmisen monenlaisilla laajalle kulkevilla ajatuksilla ja kuvilla, jotka hän mieleen ampuu, että vaan saisi sydämen tästä Kristuksesta pois temmatuksi. Voidaksensa näitä pääältänsä torjua täytyy Kristityn olla varustettuna ja viisas, niin että hän oppii sitomaan ja kiinnittämään sydämensä ja ajatuksensa ainoastaan Kristuksen sanaan, niin ettei huoli tietää eikä kuulla mitään muuta Jumalata, kuten ennen olen tästä usein puhunut.

Evankeliumin Toinen Osa.

Näitä olen minä teille puhunut ollessani teidän kansanne. Mutta Lohduttaja se Pyhä Henki, jonka Isä on lähettävä minun nimeeni, hän opettaa teille kaikki ja muistuttaa teille kaikki, kuin minä teille sanonut olen. Nämä ovat jäähyväissanoja, jotka Kristus opetuslapsillensa lausuu saarnansa ja lohdutuksensa päätökseksi, koska nyt tahtoi heistä erota. Hän ilmaisee näillä poismenonsa ja kääntää opetuslasten huomion täydellisempään vasta tulevaan lohdutukseen, kun heille

oli Pyhä Henki annettava, jonka piti opettaman heitä kaikkia näitä ymmärtämään ja todellisesti tuntemaan sellaista lohdutusta. Hän aivan kuin sanoo: Tähän asti olen minä ollut tykönänne ja tehnyt teille, mitä minun piti ja olen voinut tehdä, antanut teille sanani ja suullisesti teitä lohduttanut, jota teidän tulee katkeä, kun teistä erkanen. Totta on, että teille puhumieni sanojen lohdutus on sangen suuri ja korkea, mutta ollessani vielä teidän tykönänne, ei se painu niin teidän sydämiinne, että voisitte tuntea sen suloisuutta ja voimaa, jääpi vaan olemaan puhumassani sanassa eikä ole muuta kuin puhuttu ja kuultu lohdutus.

Mutta ettei se jäisi olemaan ainoastaan minun sanassani ja puheessani, vaan että saisitte sitä tuntea ja kokea, sekä ettei se olisi ainoastaan tyhjä kaiku tai ääni, vaan tulisi eläväksi lohdutukseksi teidän sydämissänne, niin on tarpeellista että siirryn pois, sillä ollessani teidän luonanne te vielä riiputte kiinni ainoastaan minun läsnäolonni ruumiillisessa ja lihallisessa lohdutuksessa. Minun täytyy siis erota teistä, että sellainen lohdutus pääsisi teissä vaikuttamaan ja Pyhä Henki sen teille opettaisi. Sillä kun te minun kadotettuanne ja yksinäanne jätettyinä joudutte vaaraan, hätään ja tuskaan, silloin vasta havaitsette te tarvitsevanne lohdutusta ja huokaillette sen perään. Silloin on Pyhä Henki löytävä teistä oikeita opinhaluisia oppilaita ja auttava ja muistuttava teitä käsittämään, miksi näin olen puhunut. Silloin ymmärrätte ja tunnette te lohdutuksen ja voiman sydämissänne siitä, että ilmoitan itseni ja Isän teille ja asun teissä niin, että muutkin voivat saman lohdutuksen teidän sanoistanne oppia.

Huomattakoon tarkoin tätä tekstiä, kuinka Kristus tässä sitoo Pyhän Hengen sanoihinsa ja panee hänelle rajan ja määrän, ettei hän saa liikkua hänen sanaansa edemmäksi: Kaikki, mitä minun suustani on lähtenyt, on hän teille

muistuttava ja teidän kauttanne laajemmalle saarnaava. Hän osoittaa täten, ettei Pyhän Hengen kautta kristikunnassa tästä lähtien tule muuta opetettavaksi, kuin mitä apostolit Kristukselta olivat kuulleet, mutta eivät vielä silloin olleet ymmärtäneet, kunnes Pyhä Henki oli saanut heitä opettaa ja sitä heille muistuttaa. Näin siis tämä aina on Kristuksen suusta lähteneenä kulkeva suusta suuhun ja kuitenkin pysyvä Kristuksen sanana, jossa Pyhä Henki kouluuttajana kaikki opettaa ja muistuttaa.

Toiseksi on tässä myöskin viitattu siihen, että sellaisen sanan täytyy kulkea edellä eli olla ennestään puhuttuna, jonka jälkeen Pyhä Henki sen kautta vaikuttaa. Asiaa siis ei saa takaperin kääntää eikä sellaista Pyhää Henkeä uneksia, joka ilman sanaa tai ennen sitä vaikuttaisi, vaan hän tulee sanan kanssa ja kautta eikä kulje edemmäksi, kuin sana myöntää.

Kolmanneksi opettaa myöskin apostolien esimerkki, kuinka Kristus hallitsee kirkkoansa heikkoudessa. Ei Pyhä Henki aina tai heti, kun ovat sanan kuulleet, voi olla kristityissä niin väkevä ja voimakas, että he saattaisivat uskoa, oikein ymmärtää ja käsittää kaikki. Suuri erotus on kuulla sana ja Pyhän Hengen voimasta ja vaikutuksesta tuntea se. Vaikka, näet, apostolitkin olivat niin pitkälle ennättäneet ja Pyhä Henki heissä oli niin paljon vaikuttanut, että he halusta kuuntelivat Kristuksen sanaa ja alkoivat uskoa, ei kuitenkaan tämä lohdutussaarna heissä sijaa saanut, ennenkuin Pyhä Henki Vapahtajan eron jälkeen sen heille opetti.

Niin käy vieläkin, että vaikka kuulemmekin Jumalan sanaa, joka tietysti on siinä aina läsnäolevan Pyhän Hengen saarna, ei se kuitenkaan aina heti satu sydämeen eikä tule uskotuksi. Eipä se vielä niissäkään, jotka sen Pyhän Hengen vaikutuksesta ottavat vastaan ja sitä mielellään kuulevat, heti hedelmää tuo-

ta. Saattaapa jollakulla kulua pitkäkin aika, ettei tunne saaneensa siitä mitään parannusta, lohdutusta eikä vahvistusta, varsinkaan ellei mikään ahdistus ja vaara ole käsissä, vaan rauha ja lepo vallitsee, kuten sillä kertaa oli apostolien laita, ennenkuin Kristus heiltä meni pois; silloin ei ajatella muuta kuin tuollaisen ruumiillisen lohdutuksen säilyttämistä. Senteidän täytyy meidänkin niin käydä, että hädässä ja vaarassa kaipaamme ja huokaamme lohdutusta. Silloin vasta voi Pyhä Henki toimittaa virkaansa ja voimaansa osoittaa, joka on sydämen opettaminen ja muistuttaminen saarnatulla sanalla.

On siis hyvää ja hyödyllistä alati kuulla ja viljellä sanaa. Vaikka se ei aina sattuisikaan, niin kuitenkin se jonakuna sopivana hetkenä ja aikana, kun me olemme sen tarpeessa, muistuttaa sydäntämme siitä, mitä olemme kuulleet, jolloin sydämemme alkaa sitä oikein ymmärtämään ja sen voimaa ja lohdutusta tuntemaan. Aivan kuin hiilos jonkun aikaa tuhkan peitteessä oltuaan uudelleen voi sytyttää tulen, kun sitä liikutellaan ja siihen puhalletaan. Älköön siis pidettävä sanaa voimattomana ja suotta saarnattuna tai ruvettako muuta avuksi haeskelemaan, vaikka ei heti siitä hedelmiä havaittaisikaan.

Tässä ei kannata vastausta se, että paavilaiset sanoista: **Hän opettaa teille kaikki** etsivät tukea omille mielipiteilleen ja intoilevat, kuinka Kristus muka ei ole apostoleille kaikkea opettanut, mitä heidän tuli tietää, vaan että muka Pyhän Hengen tehtäväksi uskottiin ja jätettiin opettaa heille paljon muutakin. Tämöinen väite on tekstin sanoilla kyllin väkevästi kumottu ja tyhjäksi tehty, sillä sanotaanhan selvästi: **Pyhä Henki opettaa teille kaikki ja muistuttaa teille kaikki, kuin minä teille sanonut olen.** Siis on hän heidät ennen kaikkea osoittanut ainoastaan sanaansa lausueessaan: **Joka minua rakastaa, se pitää mi-**

nun sanani, samoin Joh. 16: 14 lausuu hän myöskin Pyhästä Hengestä: **Ei hän puhu itsestensä, vaan hän ottaa minun omastani ja ilmoittaa teille.**

Mutta synty ja häpeä on, että kristikunnassa voidaan kuulla ja kärsiä sellaisia väitteitä, että Pyhä Henki voisi opettaa niin sanoakseni jotakin Kristuksen sanan kanssa ristiriitaista, kuten paavi julkisten kauhistustensa opilla mitä kiivaimmin vaatii omien töiden ansioita, uhrimessuja, kieltää kalkin, samoin avioliiton, teroittaa ihmisille pyhimysvainajain avuksi huutamista, esittää valheensa kiihastulesta ja sen voimasta, aivan vastoin Kristusta, oikeana anttikristuksena. Onko hänellä valta muuta ja muka parempaa opettaa, kuin mitä Kristus Jumalan Poika on opettanut, joka itse on taivaasta saarnaajaksi lähetetty? Kristinusko olisi jättänyt oppinsa tärkeimmät ja tarpeellisimmat kohdat puhumatta ja selittämättä, joita sitten erittäinkin kirkolliskousten piti vasta ilmoittaman ja opettaman? Nämät ovat kuitenkin kaikkein vähimmäksi osaksi käsitelleet uskonoppia (ottamatta lukuun ensimmäisiä kirkolliskokouksia, jotka lahkolaisia vastustaen puollustivat Kristuksen ja Pyhän Hengen jumaluutta Raamatun perustuksella), vaan sen sijaan säädelleet pelkkiä ihmisjärjestyksiä ja asetuksia, joihin ei ole mitään tarvetta ollut luvata eikä antaa Pyhää Henkeä. Ah, hänellä on paljoa korkeampia asioita opetettavana ja ilmoitettavana, joissa ihmiskokoukset eivät mitään voi järjestää eikä säätää, kuinka esimerkiksi Jumalan viha vältetään, synty ja kuolema voitetaan, perkele jalkoihin tallataan, joista ainoastaan Kristus opettaa ja puhuu. Ken tämän perille tahtoo päästä, hänen täytyy katkeä Kristuksen sana.

Tuommoiset kirottavat ja häpeälliset paa-
vilaisten seipitelmät pitää perkeleen myrkkynä ja valheena tuomittaman ja kumottaman jo yksin siitakin syystä, että ne riistävät sydämet

pois Kristuksen sanasta, vaikka niissä ei muutoin olisikaan mitään moitittavaa. Jos nimitäin arvellaan, ettei Kristus ole kaikkea opettanut, niin lentää kohta silmät selälleen ja korvat hörhölleen töllisteleemään ja ajattelemaan: Kah, mahtaapa tuo olla jotakin aivan erinomaista, jota Kristus ei ole opettanut, vaan jota Pyhän Hengen vielä tulee opettaa! Oi jospa minä miekkonen sen kuulisin ja tietäisin, niin kyllä varmaan autuaaksi tulisin!

Tästä seuraa sitten se vahinko ja haitta, ettei välitetä Kristuksen sanasta, vaan mitä uutta esitetään, se pidetään kalliina ja autuuteen tarpeellisena. Kuitenkin Kristus, suojelakseen ja varoittaakseen meitä kuin helvetin myrkyistä kaikesta sellaisesta, mikä ei ole hänen sanaansa, ei ainoastaan sido Pyhää Henkeä omaan sanaansa, ettei se muuta opettaisi kuin hänen sanaansa, vaan vielä itsekin perustaa saarnansa Isän käskyyn sanoen: Ei se ole minun vaan Isän sana. Mitä kerskaamisen varaa sitten on kirkolliskokouksista, jotka jotain uutta opettaessaan ja säätäessään eivät edes voi osoittaa mitään todistusta eikä käskyä tähän tekoonsa. Ainoastaan apostoleilla on se todistus Kristukselta ja Pyhältä Hengeltä, ett-eivät opeta mitään muuta kuin Kristuksen sanaa, kuten he itsekin todistavat, ja sekä kirkolliskokoukset että kaikki ihmiset ovat velvolliset siinä pysymään ja toteen näyttämään, että se, minkä he sanovat, on juuri sitä samaa oppia.

Rauhan minä jätän teille, minun rauhani minä annan teille; en minä anna teille niinkuin maailma antaa. Tämä on ystävällinen jäähyväistoivotus, jota lemmellisempää hän ei voinut opetuslapsilleen lausua. Kuulkaapas, tarkoittaa hän, minun täytyy pois enkä enään voi paljoa teidän kanssanne puhella, jääkää siis hyvästi ja seuratkoon menestys teitä. Minä en muuta toivota enkä jätä teille kuin rauhaa, se on, että teidän hyvin kävisi. (Hep-

rean kielen mukaan ei rauhan toivottamisella muuta tarkoiteta kuin kaiken hyvän antamista ja suomista): Olkoon tämä minun jäähyväis-sanani ja viimeinen toivotukseni teille. Ei mitään vahinkoa eikä puutetta ole poismeni teille tuottava, sen tahdon runsaasti palkita. Sijaan te saatte te minulta parasta, mitä pyytää voitte, sellaisen rauhan ja hyvyyden, että teillä on armollinen Jumala minun Isässäni, jolla on isällinen rakkaus ja sydän teitä kohtaan. Minussa teillä taasen on hurskas ja uskollinen Vapahtaja, joka teille kaikkea hyvää tekee eikä hylkää teitä missään hädässä, suojelee teitä perkelettä, maailmaa ja kaikkea pahaa vastaan, on teidän apunanne ja antaa teille vielä Pyhän Hengen, joka teidän sydämissänne niin hallitsee, että teillä on oikea lohdutus, rauha ja ilo minussa.

Tätä hän tarkoittaa sanoessaan: **Minun rauhani minä annan teille, en niin kuin maailma antaa.** Sellaista rauhaa ja hyvyyttä ei maailma voi antaa, sillä kaikki sen rauha ja hyvyys on ei ainoastaan katoovaista vaan myöskin epävakaa ja aina muuttelua. Se perustaa rauhan ja lohdutuksen ainoastaan kultaan ja tavaraan, valtaan, kunniaan, ihmisten ystävyyteen j. n. e. Kun sitä ei ole, on myöskin rauha, ilo ja rohkeus matkassaan. Ja vaikka sen vallassa olisikin antaa ja säilyttää tuota kaikkea, ei sillä kuitenkaan ole eikä se voi antaa sellaista rauhaa, joka yksin on oikea ijankaikkinen rauha, että sydämellä on lepo Jumalassa ja on varma hänen armostaan ja ijankaikkisesta elämästä.

Mutta koska tämä ei ole maailman rauhaa, on siihen yhdistetty myöskin pyhä risti, se merkitsee suoralla Suomen kielellä: järkemme ja tuntemisemme mukaan se ei ole rauha, vaan rauhattomuus, tuska, hätä, pelko ja vapistus, kuten hän Joh. 16: 33 sanoo: **Maailmassa on teillä tuska; mutta olkaat hyvässä turvassa, minä voitin maailman.**

Sellainen on rauhanne oleva. Te ette siis saa ajatella ettekä toivoa, että teillä maailmassa on oleva valtakunta, valta ja hyvät päivät, tai että teidän saarnanne otetaan vastaan, sillä ettehan te julista ettekä tuo mukanaan sitä, mitä maailma takaa ajaa ja haluaa. Mutta pysykää vaan lujasti minun sanassani, niin on teillä ainakin perkelettä ja maailmaa vastaan rauha, jota he rauhattomuudellaan eivät voi teiltä ottaa pois.

Katsos, näin on Kristus turvannut ja suojeellut seurakuntaansa, niin että siinä rauha valitsee keskellä orjantappuroita ja ohdakkeita, se on: keskellä murhetta ja ahdistusta, jolla perkele ja maailma sinua raatelee ja pistää, räikkää ja vaivaa Kristuksen sanan ja tunnustamisen tähden. Samoin kuin nimittäin tämä sana on Jumalan ja Kristuksen armon, rakkauten ja rauhan sana meille, samoin on se tässä vihan ja rauhattomuuden sana maailmassa. Tämän rauhan täytyy siis perustua uskoon, niin että kun sydän tuntee tuskaa ja ahdistusta ja alkaa peljätä ja paeta Jumalaakin perkeleen mieleenjohtatusten vuoksi, se silloin sulkee itsensä näiden Kristuksen sanojen suojaan lausuen: Minä tiedän kuitenkin, että minulla on Jumalan lupaus ja Pyhän Hengen todistus siitä, että hän tahtoo olla rakas Isäni eikä vihastu minuun, vaan lupaa minulle rauhaa ja kaikkea hyvää poikansa Kristuksen kautta; kun hän on ystäväni, niin suuttukoon ja raivotkoon maailma rauhattomuudessaan, jos he eivät enään nauraa tahdo.

Älkään teidän sydämenne murheellinen olko, älkään myös peljätkö. Tämä on uskollisen Vapahtajan oikea ystävällinen ääni, jonka hän mielellään kirjoittaisi kristittyjensä sydämiin, niin ettei heillä olisi eivätkä he odotaisi häneltä muuta mitään kuin rauhaa ja kaikkea hyvää. Hän tietää hyvästi kuinka vaikeata tuollainen sydämen rauhan ja lohdutuksen säilyttäminen on, ja kuinka perkele koet-

taa, vaikka ihminen olisi iloinenkin ja voisi ylönkatsoa ja voittaa kaiken maailman vihan ja vainon, ajaa häitä kauhistumaan ja pelkäämään Jumalaa. Mutta mitä tuosta! Kristus tietää kyllä, että luonnollinen liha ja veri kauhistuu eikä kukaan voi nauraa pahoin käydessä, kun kaikki mitä hänellä on, otetaan häneltä pois ja hän jätetään mestaajan haltuun; vielä vähemmin voidaan iloita, kun perkele painaa ja rutistaa aran sydämen kannustensa väliin, niin että se tuskasta tuskin voi henkeään saada kulkemaan.

Mutta kuulkaapas, tarkoittaa hän sanoiltaan, kun teille sanon Isäni puolesta, ettei hän tahdo teitä kauhistuttaa eikä teidän tule luulla hänen lähettävän teille mitään rauhattomuutta eikä peljätyksiä. Tietäkää sen sijaan, että teidän peljättäjänne ei muu ole kuin ilkeä valheenhenki perkele, joka Jumalan nimessä ja muodossa tahtoo sokaista ja pettää hurskaita sydämiä, sillä julkisena perkeleenä hän ei mitään tee hyvin tietäen, että jos hänet tunnetaan, niin on hän jo kaikki kadottanut. Älkää siis vaan antako uskalluksenne lannistua, vaan olkaa sitä väkevempiä ja hämmästyttömämpiä Isälle ja minulle rakkaudeksi ja kuuliaisuudeksi, perkeleelle ja maailmalle uhkaksi ja harmiksi.

Joka nyt voisi uskoa noita sanoja ja pitää niitä, kuten ovatkin, Herran Kristuksen sanoina, hänellä olisi täysi lohdutus ja hän katsoisi iloisesti ylön, mitä koko helvetti voisi tehdä häntä peljättääkseen. Ketäpä se osaisi peljätä, joka tietää, että Kristus ja Jumala hänen kauttansa lupaa hänelle ynnä Pyhän Hengen kanssa armon ja rauhan, ja käskää ja kehoittaa häntä olemaan iloinen ja pelkäämätön? Siinä vaan vika on, että me olemme kovin heikkoja uskossamme Kristukseen, ja että lihamme ja veremme kelvottomuuttansa tuntiessaan uskoo enemmän perkeleen väärää peljätystä kuin totista armollista sanaa, jossa Jumala,

jos vaan alamme uskoa Kristukseen, julistaa meille syntein anteeksi saamisen ja kaiken autuuden.

Te kuulitte minun sanovan: minä menen pois ja tulen jälleen teidän tyköne. Jos te minua rakastaisitte, niin te tosin iloitsisitte, että minä sanoin: minä menen Isän tykö; sillä Isä on suurempi minua. Tämä kaikki merkitsee, että hän tahtoo yhä runsaammin heitä lohduttaa ja vahvistaa eronsa johdosta. Tosin puhuu hän leikillisesti heille sanoessaan: **Jos te minua rakastaisitte**, mutta hänen tarkoituksensa on ylön määrin ystävällinen, kuten rakkaimman ystävän toista kohtaan. Minä olen teille sanonut, puhelee hän, ja totta onkin, että minun täytyy erota teistä; sitä te ette mielellänne kuule, koska tiedätte minusta olevan pelkkää iloa luonanne ollessani. Mutta jos te, rakkaat opetuslapseni, olette alun kuulleet, niin kuulkaa toki loppukin ja sallikaa minun teille sanoa, että tahdon uudelleen tulla tyköne ja tuoda paremman ja suuremman lohdutuksen ja ilon, kuin teillä tähän asti on minusta ollut.

Niin, jos te minua oikein niin rakastaisitte kuin luulette rakastavanne, niin te iloitsisitte minun poismenostani, sillä se tapahtuu totisesti teidän parhaaksenne, ja te sen sydämestänne minulle ja itsellenne soisitte ja ettepä voisi kuin vastenmielisesti muuta toivoakaan. Eihän tämä ole sellainen meneminen, että minun kadottaisitte tai siitä minulle tai teille vahinkoa olisi, vaan se tapahtuu ainoastaan teidän tähtenne, jotta pääsisin kunniaani Isäni valtakunnassa ja istuen Isäni oikealla kädellä tulisin kaiken sen voimalliseksi herraksi, joka on tai vaissa ja maan päällä, jolloin voin teitä suojella ja auttaa kaikkia teidän hätyyttäjiänne vastaan. Tätä en voi nyt maan päällä tässä alennukseni halvassa tilassa tehdä, koska olen lähetetty kärsimään ja kuolemaan.

Sanoessaan: **Isä on suurempi minua**, ei hän puhu oman eikä Isänsä persoonallisesta jumalallisesta olemuksesta, – kuten aariolaiset ovat nämä sanat petollisesti väärentäneet tahtomatta ottaa huomataksensa, mistä ja miksi Kristus tässä näin lausuu – vaan siitä erotuksesta, joka hänellä oli oleva Isän luona, ja hänen palvelija- eli orjamuotonsa välillä, jossa hän ennen ylösnousemustaan oli. Nyt olen minä vähäinen, sanoo hän, palvelijan ja orjan tehtävätä täyttäissäni, kuten hän myöskin Matt. 20: 28 sanoo: **Ei ihmisen Poika tullut, että häntä piti palveltaman, mutta että hän palvelis ja antais henkensä lunastukseksi monen edestä.** Tämähän on vähäiseksi tulemistä ja kuten P. Paavali Filipp. 2: 8 sanoo, nöyrytä eli alentua kaiken alaiseksi, synnin, kuoleman, perkeleen ja maailman poljettavaksi. Tämä nyt on tuo pois menoni teistä, mutta ei se sellaiseen alennustilaan ole jääpä, sillä sehän olisi sitten ihan tyhjäksi tuleminen; vaan sen pitää oleman läpikulku ja juuri tie ja keino, jonka kautta tulen Isän työ, jolloin en enään ole vähäinen, vaan tulen suureksi ja kaikkivaltiaaksi, hänen kaltaisekseen, ja hallitsen ja vallitsen ijankaikkisesti hänen kanssaan.

Että tämä on tekstin oikea ja yksinkertainen ajatus, näkyy siitä, että hän tässä nimenomaan puhuu Isän luokse menemisestään, joka ei ole mikään hänen persoonansa ja olentonsa muutos. Sillä tähän ominaisuuteen nähden ei hänestä sanota, että hän menee Isän työ tai on Isästä lähtenyt pois ja eronnut, sillä hän on ja pysyy ijankaikkisesti ilman alkua ja loppua Isän luona ja hänen kerallaan **yhdessä** jumaluuden olemuksessa, eikä voi tässä kohden korkeammalle yletä ja suuremmaksi tulla, vaan hän puhuu virkansa muutoksesta, kun vaihtaa nykyistä orjan eli palvelijan asemaansa kunniaansa ja ijankaikkiseen hallitukseensa.

Siis ei ole tämä meno ja Isän suuremmuus mitään muuta kuin selitys siitä, mitä ja kuka Kristus on; ei, mitä hän voisi tahi hänen tulisi persoonaansa nähden olla, sillä sitä ei vielä ollut ilmoitettu eikä tiettäväksi tehty, koska hän vaelsi kuolevaisen ja kärsivän orjan virassa täällä. Sentähden oli Isä suurempi häntä, ei kummankin persoonan olemuksen puolesta, jossa hän on Isä ja Kristus Poika, vaan hallituksen ja kunnian puolesta, ja kuten kouluissa on tapana sanoa: **Non actu primo, sed secundo etc.**

Sentähden tulisi teidän, sanoo hän, paljoa pikemmin haluta, että riisuisin päältäni tämän halvan säätyini ja orjanmuotoni ja haahmoni ja astuisin herrauteni hallitsijavirkaan, joka on Isän virka, jossa ijankaikkisuudesta olen. Sillä tämä nykyinen tilani, johon rupesin neitseestä ihmiseksitulemisellani, ei myönnä muuta kuin että minun täytyy kärsiä ja kuolla, mutta siellä tulee kaikki minun alamaisekseni ja jalkaini astinlaudaksi.

Tämä on nyt puhuttu ei ainoastaan opetuslapsille vaan myös kaikille kristityille, sillä kuten apostolien on käynyt, siten käy aina kristikunnankin, että se hädässä ja tuskassa tuntee itsensä lohduttomaksi ja avuttomaksi. Sitä merkitsi apostoleille Kristuksen poismeno. Sellainen poismeno tekee tietysti ja täytyykin kipeätä tehdä, ja niinpä apostolit itsinkin joutuivat siitä sellaiseen epäilykseen, että kaikin kielsivät Kristuksen ja tykkänään hajaantuivat. Tällainen on tuo raskas murheen hetki, jolloin nauru ja ilo on kallista ja pelkkää valitusta on vaan ja hätää. Tässä tilassa, sanoo Kristus, pitäisi meidän iloita ja olla hyvillä mielin. Niinpä kyllä, jospa vaan voisimme, sillä liha ja veri ei sitä ainakaan voi. P. Paavali itse 2 Kor. 7: 5 tunnustaa, ettei hänellä lihansa puolesta ollut yhtään lepoa, vaikka hän hengessä ja uskossa oli iloinen ja kerskasi murheestaan ja heikkoudestaan. Ja Kristus sanoo

Matt. 26: 41 tästä itse: **Henki tosin on altis, mutta liha on heikko**, sillä se ei voi muuten tuomita eikä arvostella kuin tuntemisensa mukaan, eikä se taasen mielellään tahdo tuntea sitä, mikä ahdistaa ja vaivaa, vaan pyrkii siitä irti.

Jos sinä nyt tahdot oppia taidon, kuinka voit kohota tuollaisen tuntemisen yläpuolelle, niin täytyy sinun ottaa kuullaksesi ja ymmärtääksesi nämä Kristuksen sanat: Rakkaat kristityt, uskokaa toki minua, se ei tapahdu teidän vahingoksenne vaan hyödyksenne, sillä en minä poismentyänikään teitä hylkää, vaan menollani hankin minä voiton. Sen jälkeen saatte te kokea minun voimani ja valtani, kuinka minä istuen Isän oikealla kädellä halitsen teidän syntejänne ja vihollisianne, perkelettä, kuolemaa, helvettiä, niin ettei yksikään voi vähintäkään teihin koskea ilman minun tahtoani, eikä käy heidän teitä vahingoittaminen vaan pikemmin ovat teille avuksi ja hyödyksi.

Antakaat sentähden suurempi arvo minun sanalleni kuin tuntemisillenne. Jos kerran olen teille totuuden sanonut, kuinka olen teidän tyköänne pois menevä, jonka nyt saatte havaita ja tuntea, niin en tahdo toisaalta valhetta puhua takaisin tulostanikaan, jonka te myöskin tulette todeksi havaitsemaan ja kokemaan, niin että teidän täytyy sanoa: Enpä olisi tuota uskonut, että Herrani Kristus olisi minua niin lähellä ollut ja niin ihmeellisesti minua auttanut; nytpä onkin hyvä, että hän on mennyt pois.

Katsos, tämän tulee olla avun ja voiton lohdutuksena suurimmassa hädässä, kun Kristus tuntuu tykkänään kadonneen, että kuitenkin pidetään kiinni Kristuksen sanasta kuin käsipuusta tai laudasta, ettei vajottaisi hädässä, kun vesitulva uhkaa nielaista hevosen ja ajopelit, kunnes taasen siitä päästään turvalliselle tielle. Tämmöistä on ilo Kristuk-

sen poismenon johdosta, mutta lihan jälkeen on se sangen heikko ja salainen ilo. Mutta jos vaan usko pitää sanasta kiinni, on siinä iloa kuitenkin, kunnes se saavuttaa voiton ja saa kokea, ettei Kristus ole meitä hyljännyt, vaan Isän oikealla kädellä istuen suojelee ja auttaa meitä. Mutta sellaista ei saa kokea kukaan, ennen kuin hän on joutunut siihen asemaan, että sananparren mukaan vesi ulottuu hänen suuhunsa, jolloin hänen täytyy oppia uimaan.

Ja nyt minä sanon teille, ennen kuin se tapahtuu, että te uskoisitte, koska se tapahtunut on. Tämä puhe tarkoittaa juuri koettelemusta. Minä lausun sen kyllä teille nyt sanassa, mutta se ei ollenkaan pysty teihin eikä vielä tätä nykyä saa mitään aikaan, mutta puhelen siitä sen vuoksi, että teillä kuitenkin olisi vähäisen lohdutusta sitä ajatellessanne ja muistelllessanne minun edeltäpäin sanoneen teille näin käyvän, että sitten, kun olette autetuiksi tulleet, teidän uskonne vahvistuisi myös eteenkinpäin kilvoittelemaan ja voittamaan.

En minä tästedes puhu paljo teidän kanssanne, sillä tämän maailman päämies tulee, jolla ei ole mitään minussa. Mutta että maailma ymmärtäis minun Isää rakastavan, ja niinkuin Isä minun käski, niin minä myös teen. Nouskaat, lähtekäämme täältä. Ylös, sanoo hän, eron hetki on käsissä, ei ole aikaa viivytellä. Perkele tulee ja hyökkää minun kimppuuni ja luulee minun saatuaan teidät helposti voittavansa. Sillä hän, tuo tämän maailman ruhtinas ja herra, on niin monta surmannut ja hukuttanut, että luulee pääsevänsä teidänkin herraksenne ja ruhtinaaksenne. Hän tahtoo minunkin temmata kannustensa väliin ja tehdä alamaisekseen, mutta siinä hän erehtyy, sillä hän löytää minussa toisen kuin luuleekaan. Toisiin on hänellä syytä ja oikeutta ryhtyä, sillä hän tapaa ne syntisinä ja ijankaikiseen kuolemaan vikapäinä, mutta minuun nähden menettää hän oikeutensa ja tuottaa

niin itselleen tuomion, niin että hänen täytyy ynnä kuoleman ja helvetin kanssa maata jalkaini alla eikä ole hänellä myöskään oleva mitään voimaa minun omiani vahingoittaa.

Näin rohkaisee ja innostaa hän itseään ankarimman kilvoituksen hetkellä viattomuudellaan ja oikeudellaan perkelettä ja kuolemaa vastaan, jotta nämä hyökättyään hänen kimppuunsa kadottaisivat sekä oikeutensa että valtansa niihin, jotka häneen uskovat ja joiden tähden hän kuolemaan antautui. Näin hän verellään ja kuolemallaan kostaa perkeleelle kaikkien muitten veren ja kuoleman. Onhan tämä tykkänään toinen ja kalliimpi veri, joka kosta huutaa, kuten heprealaisepistolon 12: 24 sanotaan, kuin Aabelin veri, joka vain omaa murhaajaansa syyttää Jumalan tykönä tämän veren esikuvana, joka huutaa joka päivä kirouksen tuomiota perkeleelle ja kuolemalle kaikkein hänen uskovaistensa vuodate- tun veren tähden maailman alusta hamaan loppuun asti. Kristus tahtoo siis ei ainoastaan jumalallisen valtansa vaan myöskin kärsimyksensä ja kuolemansa perustuksella riistää perkeleeltä vallan ja vaikutuksen niiden yli, jotka uskovat häneen, niin että hänet pitää heitettämän ulos, kuten hän Joh. 12: 31 sanoo, ja hänen täytyy jättää Kristus elämän herraksi ja ruhtinaaksi.

Miksi tekee hän näin ja kärsii tällaista, sillä eihän perkeleellä ole mitään oikeutta häneen? Olisipa hän voinut välttääkin tämän ja kyllä kyennyt hänen päältänsä torjumaan. Mutta tämä on sen vuoksi tehtävä, sanoo, hän, **että maailma ymmärtäis minun Isää rakastavan ja hänen käskyjensä täyttävän.** Tämä on taasenkin lohdullinen sana, jolla hän ilmaisee meille Isän tahdon ja sydämen, että nähtäisiin kaiken sen, minkä hän meidän tähtemme tekee ja kärsii, isän hyvästä suosiosta siten päätetyksi, ja että hän täten oikeana uskollisena välimiehenä poistaisi kaiken Jumalan vihan ja närkästyksen ja vakuuttaisi sydämiä hänen isällisestä armostansa ja rakkaudestansa. Kuinka olisikaan hän enään meille vihoissaan ja tahtoisii meitä kadottaa, koska hän on antanut ainoakaiselle Pojallensa vakavan käskyn luopumaan kaikesta jumalallisesta vallastaan ja mahtavuudestaan ja antautumaan perkeleen ja kuoleman runneltavaksi meidän tähtemme? Mutta oi, sanoo hän, jospa sentään maailma tietäisi ja uskoisi, etten tätä tee itsestäni, vaan että minä suuresta rakkaudesta ja kuuliaisuudesta Isää kohtaan panen ruumiini ja henkeni alttiiksi! Ken tämän voi uskoa, hän on jo autuas, perkeleestä ja kuolemasta päässyt. Amen.